

**«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ»
ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ»
АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ**

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына
(2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) сәйкес жария
мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа)
жариялауы үшін 2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған
жылдық қаржылық есептілік нысандары

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

Мазмұны

	Беті
2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті әзірлеу және бекіту жауапкершілігі туралы басшылық мәлімдемесі	1
Жылдық қаржылық есептілік нысандары бойынша тәуелсіз аудитор есебі	2-7
Жылдық қаржылық есептілік нысандары:	
Бухгалтерлік баланс (№1-Б нысаны)	8-9
Пайда мен шығындар туралы есеп (№2-ПШЕ нысаны)	10-11
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс) (№3-АҚҚ-Т нысаны)	12-14
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (№5-КӨ нысаны)	15-18
2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылдық қаржылық есептілік нысандарына түсіндірме жазба	19-56

ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ акционеріне және Директорлар кеңесіне

Ескертпесі бар пікір

Біз 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік баланстан, 2023 ж. іші пайда мен шығындар туралы, капиталдағы өзгерістер туралы және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерден, сонымен қатар жылдық қаржылық есептілік нысандарына түсіндірме жазбадан, соның ішінде есеп саясаты туралы елеулі ақпараттан мен өзге түсіндірме ақпараттан тұратын «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») жылдық қаржылық есептілік нысандарына аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, есебіміздің «Ескертпесі бар пікір білдіру негіздері» бөлімінде көрсетілген мәселелердің әсерін қоспағанда, қоса берілген 2023 ж. іші жылдық қаржылық есептілік нысандары барлық маңызды аспектілерде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына (2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) (бұдан әрі – «№404 бұйрық») сәйкес дайындалған.

Ескертпесі бар пікір білдіру негіздері

- 1) Жылдық қаржылық есептілік нысандарына 3-ескертуде көрсетілгендей, негізгі құралдар жинақталған тозуды және құнсызданудан болған шығындарды шегергендегі бастапқы құны бойынша есепке алынады. 2014 ж. 1 қаңтарға дейін Компания негізгі құралдарды қайта бағаланған құны бойынша есепке алған. Есеп саясатының өзгеруіне және бастапқы құны бойынша есепке алуға өтуіне байланысты 2014 ж. 1 қаңтардан бастап Компания негізгі құралдардың құнын ретроспективті қайта есептеген. Алайда, 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылдық қаржылық есептілік нысандарында көрсетілген 2005 ж. қайта бағалау 406,159 мың теңге сомасында (2022 ж. 31 желтоқсан: 429,704 мың теңге) осы қайта есептеуге енгізілмеген. Осылайша, 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанға кейбір негізгі құралдар 2005 ж. қайта бағалауды есепке алып, қайта бағаланған құны бойынша көрсетілген және өтелмеген шығын қайта бағалау қорын қамтиды. Жазбалардың сипатына қарай біз, 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанына бухгалтерлік есепте көрсетілген негізгі құралдарды, кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін және өтелмеген шығынның, сондай-ақ 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы тозу және табыс салығы бойынша шығыстардың түзету сомасын және жылдық қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерді анықтай алмадық.

«Делойт» атауы «Делойт Туш Томацу Лимитед» (бұдан әрі – «ДТТЛ») құрамына кіретін және бірлесіп «Делойт» ұйымы» деп аталатын заңды тұлғалардың (олардың үлестес тұлғаларын қоса алғанда) біреуіне не кез келген санына қатысты. «Делойт» халықаралық желісі «деп аталатын «ДТТЛ» компаниясы, «ДТТЛ»-ға қатысушы барлық фирмалар және олардың үлестес тұлғаларының әрқайсысы дербес және тәуелсіз заңды тұлғалар болып табылады, олардың бір-бірінің атынан үшінші тұлғаларға қатысты міндеттемелер қабылдауға құқығы жоқ. «ДТТЛ» компаниясы, сондай-ақ «ДТТЛ» әрбір қатысушы фирмасы және әрбір үлестес тұлғасы бір-бірінің іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты емес, тек өз іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты жауапты. «ДТТЛ» компаниясы клиенттерге тікелей қызмет көрсетпейді. Толығырақ ақпаратты www.deloitte.com/about сайтынан білуге болады.

- 2) Жылдық қаржылық есептілік нысандарына 8-ескертуде көрсетілгендей, Компанияның «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС-ге инвестициялары 10% үлесінде 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанында ұзақ мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтерінің құрамында 2,018,587 мың теңге және өзге де жиынтық табыс арқылы әділ құн бойынша есепке алынуға тиіс. Компания «Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС-не инвестициялардың әділ құнын 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағаламады, бұл ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес келмейді. Біз бұл сәйкессіздіктің 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы инвестицияның баланстық құнына және жабылмаған шығын мөлшеріне, сондай-ақ 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы өзге де жиынтық табысқа және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге әсерін анықтай алмадық.
- 3) 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның негізгі құралдарының баланстық құны 24,643,065 мың теңгені (2022 ж. 31 желтоқсан: 25,469,334 мың теңге) құрады. 4-ескертуде көрсетілгендей, құнсыздану белгілеріне байланысты Компания негізгі құралдардың құнсыздануына пайдалану құны бойынша сынақ жүргізді, нәтижесінде құнсыздану анықталмады. Біздің ойымызша, пайдалану құнын бағалау келесі себептерге байланысты ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» талаптарынан бірқатар ауытқуларды қамтиды:
- а) Болжамдық кезеңде активтерді ұстауға және ауыстыруға кеткен шығындардың нәтижесінде негізгі құралдардың қосымша амортизациясының сомасы дұрыс есептелмеген. Сондай-ақ негізгі құралдардың амортизациясының осы сомалары бойынша ақша ағындарын түзету пайдалану құнын есептеуде қате көрсетіледі. Бұл болжамды кезеңде ақша ағындарын асыра бағалауға әкелді;
  - ә) Дисконттау мөлшерлемесін есептеу кезінде пайдаланылған болжам, атап айтқанда, қарыз капиталының құны қате анықталған, бұл пайдалану құнын есептеу кезінде пайдаланылған дисконттау мөлшерлемесін кемітіп көрсетуге әкелді;
  - б) Ағымдағы кіріс өсімі жорамалының негізіндегі болжамдар өткен нақты нәтижелерге және Компания арқылы өтетін тасымалдау көлеміне әсер ететін ағымдағы жағдайға сәйкес келмейді, бұл болжамды кезеңдегі ақша ағындарын асыра бағалауға әкелді; және
  - в) Соңғы бюджеттерде/жорамалдарда қамтылған кезеңнен тыс ақша ағыны болжамдарын экстраполяциялау үшін пайдаланылатын ақша ағыны мен өсу қарқыны асыра көрсетілген.

Құнсыздану сынағының негізгі болжамдарға сезімталдығына байланысты біз ауытқулардың негізгі құралдарды пайдалану құнының бағалауына, сондай-ақ 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша негізгі құралдардың баланстық құнына, кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріне және өтелмеген шығындарға, 2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда мен шығындар құрамында көрсетілген пайдаға және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге жиынтық әсерін жеткілікті дәлдікпен анықтай алмадық.

Сонымен қатар, 2021 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, негізгі құралдардың құнсыздану белгілері болғанына қарамастан, Компания 2021 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы активтердің өтелетін құнын бағалаған жоқ, бұл ХҚЕС (IAS) 36 «Активтердің құнсыздануы» талаптарынан ауытқу болып табылады. Біз 2021 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ХҚЕС (IAS) 36 талаптарына сәйкес келмеудің негізгі құралдардың баланстық құнына, кейінге қалдырылған салық міндеттемелеріне және өтелмеген шығындарға әсерін анықтай алмадық, нәтижесінде біз 2021 ж. қаржылық есептілік нысандары туралы ескертпесі бар пікір білдірдік. Осы баптардың кезең басындағы баланстық құны пайда немесе шығын туралы есепте көрсетілген пайдаға әсер ететініне байланысты, біз 2022 ж. пайдаға, 2022 ж. басындағы өтелмеген шығынға және қаржылық есептілікке ескертулерге түзетулердің қажеттілігін анықтай алмадық. Осылайша, біз 2022 ж. қаржылық есептілік нысандарына ескертпесі бар аудиторлық пікір білдірдік. Сондай-ақ, есептік кезең іші қаржылық есептілік нысандарына пікіріміз осы мәселенің ағымдағы және өткен есепті кезеңдердегі көрсеткіштердің салыстырмалылығына әсер етуіне байланысты модификацияланды.

- 4) 7-ескертуде көрсетілгендей, Компанияның амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын «Арнайы қаржы компаниясы DSFK (ДСФК)» ЖШС-ның облигацияларына инвестициялары 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бухгалтерлік баланста 598,989 мың теңге сомасында көрсетілді. 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күтілетін кредиттік шығындарды бағалау кезінде Компания 2023 ж. ішінде орын алған оқиғаларды, атап айтқанда, Компанияның осы инвестициялар бойынша үшінші тарап кепілдігінің талаптарын орындамауын ескермеді, бұл ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдары» талаптарына сәйкес келмейді. Біз ХҚЕС (IFRS) 9 талаптарын сақтамаудың инвестицияның баланстық құнына және 2023 ж. 31 желтоқсандағы бухгалтерлік баланста танылған өтелмеген шығын сомасына, сондай-ақ 2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші пайда мен шығындар туралы есепте танылған қаржы активтері бойынша құнсызданудан болған шығындар сомасы және қаржылық есептілік нысандарына тиісті ескертулерге әсерін анықтай алмадық.

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына («ХАС») сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің «Қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің (Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қоса алғанда) Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне («Кодекс»)* сәйкес және Қазақстан Республикасында қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Компанияға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер ескертпесі бар пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Маңызды жағдайлар - дайындау негізі

Біз жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау негізі көрсетілген 3-ескертуде жазылған ақпаратқа назар аударамыз. Жылдық қаржылық есептілік нысандары Компанияның жылдық қаржылық есептілік нысандарын әзірлеуге қатысты №404 бұйрық талаптарын орындауы үшін дайындалған. Демек, осы жылдық қаржылық есептілік нысандары басқа мақсаттарға жарамсыз болуы мүмкін. Бұл біздің пікірімізде ескертпе жасауға әкелген жоқ.

Өзге ақпарат

Компания Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 2023 ж. іші қаржылық есептіліктің жеке жиынтығын дайындады, біз оған қатысты Компания акционеріне және Директорлар кеңесіне 2023 ж. 20 ақпанда ескертпесі бар жеке аудитор есебін шығардық.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік нысандары үшін жауапкершілігі

Басшылық осы жылдық қаржылық есептілік нысандарын №404 бұйрыққа сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын қаржылық есептілік нысандарын дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Қаржылық есептілік нысандарын дайындау барысында басшылық Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындауға жауапты, алайда басшылық Компанияны таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Компанияның қаржылық есептілік нысандарын дайындауын бақылауға жауапты.

Қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілік нысандарында елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік - сенімділіктің ең жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Егер бұрмалаушылықтар пайдаланушылардың қаржылық есептілік нысандары негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бұрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаймыз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілік нысандарының елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Компанияның ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес; қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептілік нысандарына тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Компанияның өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін.

Біз корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырып, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Азамат Абаатов
Аудиторлық тапсырманың басшысы
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитору
2020 ж. 21 тамыздағы
№ МФ-0001157 біліктілік күәлігі

Жангир Жилысбаев
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызмет жасауға
2006 ж. 13 қыркүйекте
Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігімен берілген
№0000015 мемлекеттік лицензия,
түрі МФЮ-2

2024 ж. 20 наурыз
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.

Бухгалтерлік баланс
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: №1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Активтер	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	2,532,976	3,437,848
Қысқа мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	011	-	-
Қысқа мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	012	-	-
Қысқа мерзімді пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	013	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржылық құралдар	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық активтер	015	204,132	210,353
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	129,023	180,849
Жалдау бойынша қысқа мерзімді дебиторлық берешек	017	536	960
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді активтер	018	-	-
Ағымдағы табыс салығы	019	44,114	26,690
Қорлар	020	371,923	389,552
Биологиялық активтер	021	-	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	022	74,111	191,148
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010-жолдан бастап 022-жолды қоса алғандағы сомасы)	100	3,356,815	4,440,400
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Ұзақ мерзімді амортизациялық құнмен бағаланған қаржылық активтер	110	795,648	824,560
Ұзақ мерзімді өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	111	2,018,587	2,018,587
Ұзақ мерзімді пайда немесе шығын арқылы әділ құнмен бағаланған қаржылық активтер	112	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдар	113	-	-
Бастапқы құны бойынша есепке алынатын инвестициялар	114	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	115	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық активтер	116	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	117	4,272	13,307
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді дебиторлық берешек	118	-	-
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді активтер	119	-	-
Инвестициялық мүлік	120	-	-
Негізгі құралдар	121	24,643,065	25,469,334
Пайдалану құқығы нысанындағы актив	122	-	-
Биологиялық активтер	123	-	-
Барлау және бағалау активтері	124	-	-
Материалдық емес активтер	125	114,043	155,128
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	126	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	127	1,658,158	81,315
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110-жолдан бастап 127-жолды қоса алғандағы сомасы)	200	29,233,773	28,562,231
Баланс (100-жол +101-жол + 200-жол)		32,590,388	33,002,631

Бухгалтерлік баланс (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: №1 - Б (баланс)

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдық 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

		Мың теңгеде	
Міндеттеме және капитал	Жол ноды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	210	591,898	1,375,425
Пайда немесе шығын арқылы әділ күнмен бағаланатын қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	211	-	-
Қысқа мерзімді туынды қаржылық құралдары	212	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	213	-	-
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	214	543,505	321,762
Қысқа мерзімді бағалау міндеттемелері	215	416,812	424,230
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	216	-	-
Жұмыскерлерге сыйақылар	217	398,714	492,192
Жалдау бойынша қысқа мерзімді берешек	218	282	1,394
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	219	453,186	297,995
Мемлекеттік субсидиялар	220	-	-
Төленетін дивидендтер	221	-	-
Өзге қысқа мерзімді міндеттемелер	222	96,825	71,989
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210-жолдан бастап 222-жолды қоса алғандағы сомасы)	300	2,501,222	2,984,987
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Амортизациялық күнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	310	2,923,777	4,933,669
Пайда немесе шығын арқылы әділ күнмен бағаланатын ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	311	-	-
Ұзақ мерзімді туынды қаржылық құралдар	312	-	-
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге кредиторлық берешек	314	-	-
Ұзақ мерзімді бағалау міндеттемелері	315	-	-
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер	316	3,481,413	3,722,442
Жұмыскерлерге берілетін сыйақылар	317	609,821	558,593
Жалдау бойынша ұзақ мерзімді берешек	318	-	-
Сатып алушылармен жасалған шарттар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелер	319	-	-
Мемлекеттік субсидиялар	320	-	-
Өзге ұзақ мерзімді міндеттемелер	321	-	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310-жолдан бастап 321-жолды қоса алғандағы сомасы)	400	7,015,011	9,214,704
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	25,479,890	25,479,890
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	412	-	-
Өзге жиынтық кірістің құрауыштары	413	-	-
Бөлінбеген пайда (жабылмаған шығын)	414	(2,405,535)	(4,676,950)
Өзге капитал	415	-	-
Меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410-жолдан бастап 415-жолды қоса алғандағы сомасы)	420	23,074,355	20,802,940
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Капиталдың барлығы (420-жол + 421-жол)	500	23,074,355	20,802,940
Баланс (300-жол + 301-жол + 400-жол + 500-жол)		32,590,588	33,002,631

Компания басшылығы атынан

И. Гончаров
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президентінің м.а.

2024 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

В. Фролова

Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаменті директорының м.а.

Пайда мен шығындар туралы есеп
2023 ж. есепті кезеңі

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 – ПШЕ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезеңге	Алдыңғы кезеңге
Тауарларды, жұмыстарды және қызметтерді сатудан түсетін түсім	010	11,194,385	9,670,762
Сатылған тауарлар, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	011	(6,450,062)	(5,584,445)
Жалпы пайда (шығын) (010-жол – 011-жол)	012	4,744,323	4,086,317
Сату бойынша шығыстар	013	-	-
Әкімшілік шығыстар	014	(1,490,351)	(1,282,477)
Операциялық пайда (шығын) жиыны (+/- 012-жолдан 014-жолды қоса алғанда)	020	3,253,972	2,803,840
Қаржылық кірістер	021	583,254	372,018
Қаржылық шығыстар	022	(445,302)	(511,215)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (шығынындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге кірістер	024	485,730	475,303
Өзге шығыстар	025	(546,437)	(737,396)
Салық салғанға дейінгі пайда (шығын) (+/- 020-жолдан бастап 025-жолды қоса алғанда)	100	3,331,217	2,402,550
Табыс салығы бойынша шығыстар (-) кірістер (+)	101	(265,919)	(548,353)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (шығын) (100-жол +101-жол)	200	3,065,298	1,854,197
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (шығын)	201	-	-
Төмендегілерге қатысты бір жылғы пайда (200-жол + 201-жол):	300	3,065,298	1,854,197
негізгі ұйымның меншік иелері		3,065,298	1,854,197
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-

Пайда мен шығындар туралы есеп (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған

Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 2 – ПШЕ

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

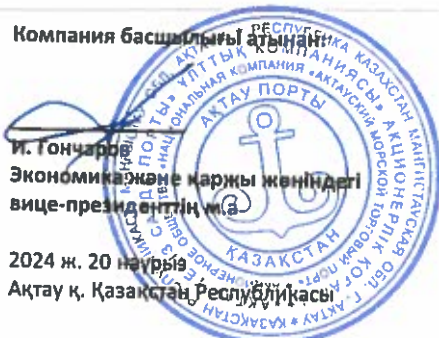
2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	мың теңгеде	
		Есепті кезеңге	Алдыңғы кезеңге
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (420-жолдан бастап 440-жолды қоса алғанда сомасы), соның ішінде	400	(52,204)	13,943
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған борыш қаржылық құралдарды қайта бағалау	410	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	411	-	-
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы мөлшерлемесінің өзгеру әсері	412	-	-
ақша ағындарын хеджирлеу	413	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	414	-	-
шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	415	-	-
өзге жиынтық кірістің өзге құрауыштары	416	-	-
пайда (шығын) құрамында қайта жіктеу кезіндегі түзету	417	-	-
өзге жиынтық кіріс құрауыштарының салықтық әсері	418	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергендегі) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктелген өзге жиынтық кірістің жиыны (410-жолдан 418-жолды қоса алғанда сомасы)	420	-	-
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау	431	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	432	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	433	(52,204)	13,943
Өзге жиынтық кіріс құрауыштарының салықтық әсері	434	-	-
Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құнмен бағаланған үлестік қаржылық құралдарды қайта бағалау	435	-	-
Кейінгі кезеңдерде (табысқа салынатын салықты шегергенде) кірістерге немесе шығыстарға қайта жіктеуге жатпайтын өзге де жиынтық кіріс жиыны (431-жолдан бастап 435-жолды қоса алғандағы сомасы)	440	(52,204)	13,943
Жалпы жиынтық кіріс (300-жол + 400-жол)	500	3,013,094	1,868,140
Төмендегілерге тиесілі жалпы жиынтық кіріс:			
негізгі ұйымның меншік иелері		3,013,094	1,868,140
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда, соның ішінде:	600	-	-
Акцияға арналған базалық пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:		-	-
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Компания басшылығы атынан

И. Гончаров
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президенттің м.а.

2024 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

В. Фролова
В. Фролова
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаменті директорының м.а.

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс)
2023 ж. Есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfip.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 – АҚҚ-Т

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

мың теңгеде			
Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	Алдыңғы кезең үшін
1. Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011-жолдан 016-жолды қоса алғанда сомасы)	010	12,194,080	9,904,128
соның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді өткізу	011	5,784,944	5,834,062
өзге түсім	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	5,721,906	3,868,748
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	418,821	180,204
өзге түсімдер	016	268,405	21,114
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (021-жолдан бастап 027-жолды қоса алғанда сомасы)	020	(7,775,340)	(6,512,283)
соның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	(1,425,100)	(1,105,028)
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	(91,850)	(87,697)
еңбекақы төлеу бойынша төлемдер	023	(3,444,737)	(2,678,120)
сыйақы төлемдері	024	(428,941)	(489,300)
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
табыс салығы және бюджетке төленетін басқа да төлемдер	026	(1,215,453)	(1,277,330)
өзге төлемдер	027	(1,169,259)	(874,808)
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010-жол - 020-жол)	030	4,418,740	3,391,845

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс) (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 - АҚҚ-Т

Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңгеде
			Алдыңғы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041-жолдан 052-жолды қоса алғанда сомасы)	040	75,153	41,396
соның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	041	-	2,581
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
өзге ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	72,830	-
еншілес ұйымдарға бақылауды жоғалту кезінде өтеу	046	-	-
ақша салымдарын алып қою	047	2,323	9,129
өзге қаржы активтерін өткізу	048	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	049	-	-
алынған дивидендтер	050	-	-
алынған сыйақылар	051	-	-
өзге түсімдер	052	-	29,686
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (061-жолдан 073-жолды қоса алғанда сомасы)	060	(1,839,367)	(305,661)
соның ішінде:			
негізгі құралдарды сатып алу	061	(1,836,367)	(293,955)
материалдық емес активтерді сатып алу	062	-	(11,706)
басқа да ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлестік құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі қатысу үлестерін сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды сатып алу	066	-	-
ақша салымдарын орналастыру	067	-	-
сыйақы төлемдері	068	-	-
өзге қаржы активтерін сатып алу	069	-	-
қарыз беру	070	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	071	-	-
қауымдастырылған және еншілес ұйымдарға инвестициялар	072	-	-
өзге төлемдер	073	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040-жол – 060-жол)	080	(1,764,214)	(264,265)

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп (тікелей әдіс) (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне Әкімшілік деректер нысаны www.minfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 3 - АҚҚ-Т
Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

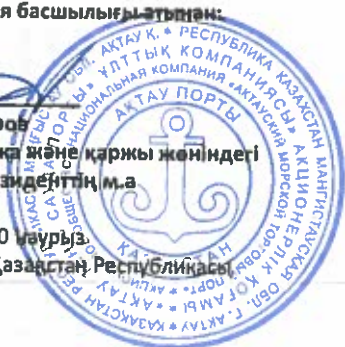
2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есепті кезең үшін	мың теңгеде
			Алдыңғы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (091-жолдан 094-жолды қоса алғанда сомасы)	090	-	-
соның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	-	-
қарыздар алу	092	-	-
алынған сыйақылар	093	-	-
өзге түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының шығуы, барлығы (101-жолдан 105-жолды қоса алғанда сомасы)	100	(3,498,363)	(1,076,684)
соның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101	(2,756,684)	(1,076,684)
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	(741,679)	-
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
өзге шығулар	105	-	-
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090-жол – 100-жол)	110	(3,498,363)	(1,076,684)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	(61,085)	63,906
5. Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құнындағы өзгерістер әсері	130	50	(104)
6. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030-жол +/- 080-жол +/- 110-жол +/- 120-жол +/- 130-жол)	140	(904,872)	2,114,698
7. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен оның баламалары	150	3,437,848	1,323,150
8. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	160	2,532,976	3,437,848

Компания басшылығы атынан:

И. Гончаров
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президенттің м.а.

2024 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

(Handwritten signature)

В. Фролова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаменті директорының м.а.

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.mtfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ
Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіза сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал				Мың теңгеде			
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құрауыштары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жинағы
Алдыңғы жылдың 1 қаңтарына салық	010	25,479,890	-	-	-	(6,545,090)	-	-	18,934,800
Есеп саясатындағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген салық (010-жол +/- 011-жол)	100	25,479,890	-	-	-	(6,545,090)	-	-	18,934,800
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (210-жол + 220-жол):	200	-	-	-	-	1,868,140	-	-	1,868,140
Бір жылдағы пайда (шығын)	210	-	-	-	-	1,854,197	-	-	1,854,197
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (221-ден 229 аралығындағы жолдар сомасы)	220	-	-	-	-	13,943	-	-	13,943
соның ішінде:									
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	221	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	222	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	223	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірісіндегі (шығынындағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-	-
зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын) мерзімі кейінге қалдырылған салымға арналған табыс салымының мөлшерлемесіндегі өзгеріс әсері	225	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағымдарын хеджирлеу (салық тиімділігін шегергенде)	226	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	-	-
шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	228	-	-	-	-	-	-	-	-
	229	-	-	-	-	-	-	-	-
						13,943			13,943

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.tiifn.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ
Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Құраушылардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал					Меншік иелерінің үлесі			Мың теңгеде		
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық кіріс құраушылары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны			
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310-нан 318 аралығындағы жолдар сомасы)	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
соның ішінде:												
Жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру, соның ішінде:	310	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Жұмыскерлердің көрсетіліп қызметтерінің құны жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасы бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	311	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлестік құралдарын (акцияларын) шығару	312	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлестік құралдарды шығару	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлестік құраушы (салық тиімділігін шегергенде)	314	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	315	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге бөлулер	316	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен өзге операциялар	317	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкел соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өзге операциялар	318	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Есепті жылдың 1 қаңтарына салық	319	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(100-жол + 200-жол + 300-жол+318-жол)	400	25,479,890	-	-	-	-	-	-	(4,676,950)	-	-	20,802,940

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.tiipfin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ
Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңізде сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Құраушылардың атауы	Жол коды	Меншік иелеріне тиесілі капитал						Мың теңгеде	
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншік үлестік құралдар	Өзге жиынтық құраушылары	Бөлінбеген пайда	Өзге капитал	Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жинаы
Есепті жылдың 1 қаңтарына салық (100-жол + 200-жол + 300-жол+319-жол)	400	25,479,890	-	-	-	-	-	-	20,802,940
Есеп саясатындағы өзгерістер	401	-	-	-	-	-	-	(4,576,950)	-
Қайта есептелген салық (400-жол +/- 401-жол)	500	25,479,890	-	-	-	-	-	(4,576,950)	-
Жалпы жиынтық кіріс, барлығы (610-жол+620-жол):	600	-	-	-	-	-	-	3,013,094	20,802,940
Бір жылғы пайда (шығын)	610	-	-	-	-	-	-	3,065,298	3,013,094
Өзге жиынтық кіріс, барлығы (621-ден 629 аралығындағы жолдар сомасы)	620	-	-	-	-	-	-	(52,204)	3,065,298
соньң ішінде:									(52,204)
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған борыштық қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	621	-	-	-	-	-	-	-	-
өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланған үлестік қаржы құралдарын қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	622	-	-	-	-	-	-	-	-
негізгі құралдар мен материалдық емес активтерді қайта бағалау (салық тиімділігін алып тастағанда)	623	-	-	-	-	-	-	-	-
үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдастырылған ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге жиынтық кірістері (шығындағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	-	-
әейнеғамы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (шығын)	625	-	-	-	-	-	-	(52,204)	(52,204)
мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістер тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	-	-
ақша ағымдарын хеджирлеу (салық тиімділігін алып тастағанда)	627	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	628	-	-	-	-	-	-	-	-
шетел ұйымдарына таза инвестициялар бойынша бағамдық айырма	629	-	-	-	-	-	-	-	-

Капиталдағы өзгерістер туралы есеп (жалғасы)
2023 ж. есепті кезең

Ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне
Әкімшілік деректер нысаны www.tinpin.gov.kz интернет-ресурсына орналастырылған
Әкімшілік деректер нысанының индексі: № 5-КӨ
Кезеңділік: жылдық

Ақпаратты ұсынатын тұлғалар тобы: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар
Әкімшілік деректер нысанын ұсыну мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей
Ұйымның атауы: «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамы

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші

Құраушылардың атауы	Жол коды	Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Меншік иелеріне тиесілі капитал			Өзге капитал	Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жинағы
				Сатып алынған меншік құралдар	Өзге жиынтық кіріс	Құраушылары			
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710-нан бастап 718 аралығындағы жолдар сомасы)	700	-	-	-	-	-	(741,679)	-	(741,679)
соның ішінде:									
Жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-	-	-
соның ішінде:									
жұмыскерлердің көрсететін қызметтерінің құны									
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру сомасы бойынша									
акциялар шығару									
жұмыскерлерге акциялармен сыйақы беру сомасына қатысты									
салықтық пайда									
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-	-	-
Өз үлесі құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-	-	-
Бизнесі біріктіруге байланысты үлесті құралдар шығару	713	-	-	-	-	-	-	-	-
Айырбасталатын құралдардың үлесті құраушысы (салық тиімділігін алып тастағанда)	714	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің пайдасына өзге бөлулер	716	-	-	-	-	-	(741,679)	-	(741,679)
Меншік иелерімен өзге операциялар	717	-	-	-	-	-	-	-	-
Бақылауды жоғалтуға әкел соқтырмайтын еншілес ұйымдардағы қатысу үлесіне өзгерістер									
Өзге операциялар	718	-	-	-	-	-	-	-	-
719									
Есепті жылдың 31 желтоқсанына салыдо	800	25,479,890	-	-	-	-	(2,405,535)	-	23,074,355
(500-жол + 600-жол + 700-жол+719-жол)									

Компания басшылығы атынан:

И. Гончаров
Экономист және қаржы жөніндегі вице-президенттің м.а.
2024 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

В. Фролова
Бас бухгалтер - Бухгалтерлік есеп және есептілік департаменті директорының м.а.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(мың теңге)

---

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») қызметінің негізгі түрлері әртүрлі жүктермен тиеу-түсіру жұмыстарын орындау және кейіннен порттан шығу арқылы жүк операцияларын жүргізу және/немесе басқа мақсаттарда кемелердің теңіз портына кіру кезінде (кеме кіруі) қызметтерді ұсыну болып табылады. Компания Каспий теңізінің жағалауында орналасқан Ақтау қ. мен Баутино кентіндегі екі теңіз портын пайдаланады.

Компания 1963 ж. мемлекеттік кәсіпорын болып құрылды. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 ж. 4 желтоқсандағы №1539 қаулысының негізінде кәсіпорын акционерлік қоғамға қайта құру арқылы ұйымдастырылды.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның бірегей акционері (бұдан әрі - «Акционер») болып табылады.

2013 ж. 12 желтоқсанда Акционер Компанияның жай акциялар пакетін Компания қызметіне бақылауды жүзеге асыратын «Қазақстан темір жолы» ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «ҚТЖ» ҰК» АҚ) сенімгерлік басқаруына берген.

2023 ж. мамырда Компания «Ақтау теңіз порты» арнайы экономикалық аймағының («АЭА») қатысушысы ретінде тіркелді, 2023 ж. 12 мамырдағы тіркеу нөмірі 02-117.

Компанияның 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсан аяқталғанда жұмыскерлердің орташа саны 507 және 491 адамды құрады.

Компания орналасқан мекен-жай: Қазақстан Республикасы, 130000, Маңғыстау облысы, Ақтау қаласы, 7 өнеркәсіптік аймақ, 43 ғимарат.

Операциялық орта

Қазақстан Республикасы қоса дамушы елдердің нарығы мейлінше дамыған нарықтар тәуекелдерінен айырмашылығы бар экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге ұшырауы мүмкін. Қазақстанда бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер өзгертілуі мүмкін, олар өз бетінше түсіндірілуі мүмкін. Қазақстанның болашақтағы даму бағыты көбінесе мемлекеттің салық және несиелік-ақшалай саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сонымен қатар елдегі саяси жағдайлардың өзгеруіне байланысты болады.

Қазақстан мұнай мен газдың үлкен көлемін өндіретін және экспортқа шығаратын болғандықтан, Қазақстан экономикасы мұнай мен газға әлемдік бағаның өзгеруіне ерекше сезімтал. Сондай-ақ экономиканың жай-күйіне ірі инфрақұрылымдық жобаларға және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының түрлі бағдарламаларына мемлекеттік шығыстар айтарлықтай әсер етеді.

2022 ж. басында Ресей Федерациясы мен Украина арасындағы әскери-саяси қақтығыс күшейе түсті. Нәтижесінде бірқатар елдер Ресей мен Беларусьқа қарсы экономикалық санкциялар енгізді, соның ішінде жаңа инвестицияларға тыйым салу және ірі қаржы институттары мен бірқатар мемлекеттік кәсіпорындарды бұғаттау шаралары жүргізілді.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

2023 ж. Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы барреліне 83 АҚШ долларын құрады (2022: барреліне 101 АҚШ доллар). 2023 ж. қорытындысы бойынша алдын ала бағалауға сәйкес Қазақстанның жалпы ішкі өнімінің («ЖІӨ») өсуі жылдық мәнде 4.9% құрады (2022 ж.: 3.2%). 2023 ж. елдегі инфляция төмендеп, жылдық есептеуде 9.8% құрады (2022 ж. инфляция жылдық есептеуде 20.3% құрады).

2023 ж. ішінде Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі («ҚРҰБ») базалық мөлшерлемені +/- 1.0 п. т. дәлізімен жылдық 16.75% - дан 15.75% - ға дейін түсірді. 2024 ж. ақпанда базалық мөлшерлеме +/- 1.0 п.т. дәлізімен жылдық 14.75%-ға дейін төмендеді. Алайда, геосаяси тәуекелдердің болашақтағы өзгеруіне және олардың Қазақстан экономикасына ықпалына қатысты белгісіздік бар.

Компания басшылығы ағымдағы экономикалық, саяси және геосаяси өзгерістерді бақылайды және жақын болашақта Компанияның тұрақтылығы мен бизнесін дамыту үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды. Алайда, болған оқиғалардың салдары және олармен байланысты болашақ өзгерістер Компанияның қызметіне айтарлықтай әсер етуі мүмкін.

Бүгінгі күні ағымдағы өзгерістер Компанияның қызметі мен операцияларына елеулі теріс әсер тигізген жоқ және күтілмейді, өйткені жүк теміржол тасымалы, оның ішінде халықаралық (транзиттік) тасымал Қазақстанда да, басқа бірқатар елдерде де тоқтатылмаған.

«ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның 2032 ж. дейінгі даму стратегиясына сәйкес 2023 ж. теміржолмен тасымалдау тиімділігін арттыру, транзиттік тасымалдарды, оның ішінде баламалы бағыттарды дамыту, жекешелендірудің мемлекеттік бағдарламасына сәйкес корпоративтік портфель құрылымын оңтайландыру, цифрландыру, тұтынушылардың қанағаттанушылығын арттыру, пойыздардың қауіпсіздігіне кепілдік беру, сондай-ақ ESG (экология, әлеуметтік саясат және корпоративтік басқару) қағидаттарын енгізу бойынша жұмыстар жалғастырылды.

2. ЖАҢА ЖӘНЕ ҚАЙТА ҚАРАЛҒАН СТАНДАРТТАРДЫ ҚАБЫЛДАУ

ХҚЕС жаңа стандарттары және ағымдағы жылға қатысты күшіне енген түзетулер

Ағымдағы жылы Компания Халықаралық қаржылық есептілік стандарттары жөніндегі кеңес («IASB») шығарған ХҚЕС бухгалтерлік есеп стандарттарына бірқатар түзетулерді қабылдады, олар 2023 ж. 1 қаңтарда немесе одан кейінгі есепті кезеңде қолдануға міндетті болып табылады. Олардың қабылдануы осы қаржылық есептілік нысандарындағы ақпаратқа немесе сомаларға елеулі әсер еткен жоқ.

- ХҚЕС (IFRS) 17 «Сақтандыру шарттары» (түзетулермен қоса);
- ХҚЕС (IAS) 1 «Қаржылық есептілікті ұсыну» және елеулілік туралы болжамдарға қатысты ХҚЕС (IFRS) бойынша практикалық 2-ескертуге түзетулер – Есептік саясат туралы ақпаратты ашып көрсету»;
- ХҚЕС (IAS) 8 «Есеп саясаты, бухгалтерлік есеп бағалауларындағы өзгерістер және қателер» стандартына түзетулер – Бухгалтерлік бағалауларды анықтау»;
- ХҚЕС (IAS) 12 «Табыс салығы» стандартына түзетулер – бір операция нәтижесінде туындайтын активтер мен міндеттемелерге байланысты кейінге қалдырылған табыс салығы»;
- ХҚЕС (IAS) 12 «Табыс салығы» стандартына түзетулер – Халықаралық салық реформасы – Pillar Two үлгілік ережелері.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС

Осы қаржылық есептілік нысандары бекітілген күні Компания шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген келесі жаңа және қайта қаралған ХҚЕС қолданбады:

Стандарттың және түсіндірменің атауы	Көрсетілген күні басталатын жылдық есепті кезеңдерге қатысты қолданылады
ХҚЕС (IFRS) 10 және ХҚЕС (IAS) 28 түзетулер – Инвестор мен оның қауымдасқан немесе бірлескен кәсіпорын арасындағы активтерді сату немесе беру	IASB әлі күшіне енетін күнін анықтаған жоқ, бірақ мерзімінен бұрын қабылдауға рұқсат етілген
ХҚЕС (IAS) 1 түзетулер – Міндеттемелердің қысқа мерзімді немесе ұзақ мерзімді болып жіктелуі	2024 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IFRS) 16 түзетулер – Сатушы-жалға алушы арасындағы сату және кері жалға беру операцияларын кейінгі бағалау бойынша түсіндірмелер	2024 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС IAS 1 түзетулер – Ковенанттармен қарыздық міндеттемелердің жіктелуі	2024 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС (IAS) 7 және ХҚЕС (IFRS) 7 түзетулер – Жеткізушілерді қаржыландыру келісімдері туралы ақпаратты ашу	2024 ж. 1 қаңтар
ХҚЕС IAS 21 түзетулер – Айырбастау мүмкіндігінің болмауы	2025 ж. 1 қаңтар

Компания басшылығы жоғарыда аталған стандарттар мен түзетулерді болашақта қолдану Компанияның қаржылық есептілік нысандарына айтарлықтай әсер етеді деп күтпейді.

3. ЕСЕП САЯСАТЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Компанияның осы қаржылық есептілік нысандары Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша - «ХҚЕС») сәйкес дайындалған қаржылық есептілік негізінде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығымен (2022 ж. 2 наурыздағы №241 өзгерістерімен) (бұдан әрі – «404 бұйрық») бекітілген жария мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялау үшін жылдық қаржылық есептілік нысандарының форматына сәйкес дайындалған.

Құнын анықтауға арналған негіз

Қаржылық есептілік нысандарын әділ құнымен көрсетілген жеке активтер мен міндеттемелерді қоспағанда, бастапқы құны бойынша бағалау принциптеріне сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Осы жылдық қаржылық есептілік нысандары теңгемен берілген. Осы қаржылық есептілік нысандарындағы барлық мәндер арнайы баяндалған жағдайларды қоспағанда мыңға дейін дөңгелектенген. Теңге Компанияның осы жылдық қаржылық есептілік нысандарының функционалдық валютасы және ұсыну валютасы болып табылады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде толық конвертацияланатын валюта болып табылмайды. Компанияның функционалдық валютасынан басқа валюталарда жүргізілетін операциялар (шетелдік валюталарда) Қазақстан қор биржасында (бұдан әрі-ҚҚБ) белгіленген операцияларды жүргізудің нарықтық бағамы бойынша есепке алынады. ҚҚБ сатылым жүргізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталарды ауыстыру бағамы Reuters ақпарат агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгіленіміне сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды пайдалану арқылы Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен есептеледі.

Операциялар шетел валютасындағы алғашқыда операция күні қолданылатын бағам бойынша функционалдық валютада есептеледі. Шетелдік валютада көрсетілген монетарлық активтер мен міндеттемелер есеп беру функционалдық валютаның ресми нарықтық бағамы бойынша қайта есептеледі. Барлық бағамдық айырмашылықтар жиынтық кірістер мен шығыстар және басқа жиынтық табыс туралы есепке енгізіледі.

Қызметтің үздіксіздік қағидаты

Компанияның осы жылдық қаржылық есептілігінің нысандары қызметтің үздіксіз болуы негізінде әзірленген. Бұл болжамды болашақта қалыпты шаруашылық қызметі барысында активтерді сату және міндеттемелерді өтеуді білдіреді. Компания операциялық қызметте түсетін ақша қаражаттан бөлек сыртқы несиелер арқылы ірі инвестициялық жобаларды қаржыландырды. Қызметтің үздіксіз болуын бағалау кезінде басшылық Компанияның қаржылық жағдайын, болашақта күтілетін қаржылық нәтижелерді, қарыздарды, қолжетімді несие қаражаттары мен инвестициялық сипаттағы міндеттемелерді, күтілетін тарифтер, валюта бағамын, сондай-ақ Компанияда кездесетін басқа да тәуекелдерді ескерді.

Бұдан басқа, «ҚТЖ» ҰК» АҚ жақын болашақта Компанияның қызметіне қаржылық және операциялық қолдау көрсету қызметін жалғастыру ниетін растады.

Тиісті талдау жүргізілгеннен кейін басшылық Компанияның операциялық қызметін жалғастыру және өз міндеттемелерін өтеу үшін жеткілікті ресурстары және осы қаржылық есептілік нысандарын дайындау кезінде үздіксіз қызмет принципін қолдану орынды деген қорытындыға келді.

Негізгі құралдар

Негізгі құралдар бастапқы тану кезінде бастапқы құны бойынша бағаланады. Нәтижесінде, негізгі құралдар құнсызданудан жинақталған тозуы және жинақталған залалын алып тастау арқылы бастапқы құн бойынша бағаланады. Шаруашылық әдісімен құралған активтердің құнына материалдар, тікелей еңбек шығындары және өндірістік артық шығындардың тиісті үлесі кіреді.

Негізгі құралдарға негізінен пайдалы қызметтің келесі мерзімдері ішінде тікелей әдіспен амортизацияланатын негізгі құралдардың келесі топтар кіреді:

Ғимараттар мен құрылыстар	10 - 100 жыл
Машиналар мен жабдықтар	3 - 50 жыл
Көлік құралдары	5 - 25 жыл
Өзгелер	3 - 10 жыл

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Негізгі құралдар нысандары ірі көлемді техникалық тексерудің мәні болған жағдайларда шығындар ХҚЕС (IAS) 16 белгілеген тану критерийлерін сақтаған кезде ауыстыру ретінде негізгі құралдардың теңгерімдік құны ретінде танылады.

Ірі қосалқы бөлшектер мен резервтік жабдықтар негізгі құрал ретінде жіктеледі және егер Компания бір кезеңнен артық кезең ішінде қолдануды жоспарлайтын болса, аяқталмаған құрылыс құрамында есепке алынады. Егер қосалқы бөлшектер мен сервистік жабдықтар тек қана негізгі құралдардың нысанын пайдалануға байланысты ғана қолданылатын осыған ұқсас жағдайларда олар аяқталмаған құрылыс құрамындағы негізгі құрал ретінде есепке алынады.

Негізгі құралдар нысандарының пайдалы қызмет ету мерзімі жаңғыртуларды жүргізбестен (мысалы, негізгі құралдар нысандарына тестілеу жүргізу) немесе негізгі құралдар нысандарының жұмысының бастапқы қабылданған нормативтік көрсеткіштерін өзгерту жүргізу кезінде жүргізілген қайта құру немесе жаңғырту нәтижесінде ұлғайтылуы мүмкін.

Құны өзгерген (ұлғайған) жағдайда амортизацияны есептеу нысанның кейінгі шығын шамасына ұлғайған қалдық құнына қарай жүргізіледі. Мұнда амортизация негізгі құралдар нысанының пайдалы қызметінің қалған (қайта қаралған) мерзіміне қарай есептеледі.

Негізгі құралдар нысанын тану оны пайдаланудан немесе шығарып тастаудан болашақта экономикалық пайда алу күтілмейтін жағдайда немесе оны алып тастаған соң тоқтатылады. Активті тануды тоқтату кезінде туындайтын кез келген пайда мен зиян (алып тастаудан таза түсім мен активтің қалдық құны арасындағы айырмашылық ретінде есептелген) активті тануды тоқтату басталған есептік кезеңдегі пайда мен шығынға қосылады.

Қаржы құралдары

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер Компанияда тиісті қаржылық құралдарға қатысты шарт бойынша шарттың бір тарабы болған кезде, Компанияның қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелер бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады. Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді (кіріс немесе шығыс арқылы әділ құны бойынша көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерден басқа) сатып алуға немесе шығаруға тікелей байланысты транзакциялық шығындар тиісінше бастапқы тану кезінде қаржылық активтердің немесе қаржылық міндеттемелердің әділ құнын ұлғайтады немесе кемітеді. Кіріс немесе шығыс арқылы әділ құны бойынша көрсетілген қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді сатып алуға тікелей жататын транзакциялық шығындар тікелей пайдаға мен шығынға жатқызылады.

Қаржылық активтер

Қаржылық активтерді сатып алу-сатудың барлық тұрақты мәмілелері мәміле жасалған күні жағдай бойынша танылады және өзінің танылуын тоқтатады. Сатып алу-сатудың тұрақты мәмілелері – нормативтік актілермен немесе нарықтағы конвенциялармен белгіленген мерзімде активтер жеткізуді талап ететін қаржылық активтерді сатып алу-сату бойынша мәмілелер болып табылады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Барлық танылған қаржылық активтер кейін қаржылық активтердің жіктелуіне қарай амортизациялық немесе әділ құны бойынша толық бағаланады.

Қаржылық активтердің жіктелуі

Компанияның қаржылық активтері, мысалы, сауда және басқа дебиторлық берешек, борыштық бағалы қағаздар (облигациялар) бойынша дебиторлық берешегі, ақша қаражаты мен оның баламалары, шектеулі ақша қаражаты және басқа да ағымдағы қаржы активтері келесі шарттар орындалған кезде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша бағаланады:

- қаржылық активтің мақсаты шартта қарастырылған ақша ағымын алу үшін қаржылық активтерді ұстау болып табылатын бизнес-модель шеңберінде ұсталады; және
- қаржылық активтің шарт талаптары негізгі қарыз сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз және негізгі қарыз сомасының есебінен тек қана төлем болып табылатын ақша ағымдары көрсетілген күні алуды білдіреді.

Компанияның еншілес, бірлескен кәсіпорындар немесе қауымдасқан ұйымдар болып табылмайтын үлестік инвестициялары сияқты қаржылық активтері келесі шарттар орындалған кезде өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады:

- қаржылық активтің мақсаты шартта қарастырылған ақша ағымын алу және қаржылық активтерді сату жолымен алу арқылы қол жеткізілетін бизнес-модель шеңберінде ұстап тұрады; және
- қаржылық активтің шарт талаптары негізгі қарыз сомасының өтелмеген бөлігіне пайыз және негізгі қарыз сомасының есебінен тек қана төлем болып табылатын ақша ағымдары көрсетілген күні алуды білдіреді.

Компанияда кіріс немесе шығыс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық активтері жоқ.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қарыз құралының амортизациялық құнын есептеу және тиісті кезеңдегі пайыздық кірістерді бөлуді есептеу үшін қолданылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме («ТПМ») – ол ТПМ ажырамас бөлігі болып табылатын қарыз құралдары бойынша алынған немесе жасалған барлық төлемдерді, мәмілені рәсімдеу бойынша шығындар және басқа сыйақы немесе дисконттарды қоса) күтілетін болашақ ақша түсімдерін қарыз құралдарын өтеуге дейін күтілетін мерзімге немесе (егер қолданылатын болса) қарыз құралын есепке алуға қабылдау кезіндегі теңгерімдік құнына дейін аса қысқа мерзімге дисконттау мөлшерлемесі.

Қаржылық құралдардың құнсыздануы

Компания сауда дебиторлық берешектің бүкіл мерзіміне күтілетін несиелік шығындар қорын таниды. Осы қаржылық активтер бойынша күтілетін несиелік шығын есептік кезеңдегі жағдай бойынша шарттардың болжанатын дамуы және сонымен бірге ағымдағы жағдайын бағалау және қарыз алушыларға тән жалпы экономикалық шарттар мен факторларды қоса, несиелік шығынның туындау тәжірибесіне негізделген резервтер матрицасын, сондай-ақ ақылға қонымды ақшаның уақытша құны қоса бағаланады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Өзге барлық қаржылық құралдарға қатысты Компания бастапқы тану кезеңінен бастап несиелік тәуекелде біршама ұлғаю орын алған кезде қаржы құралының бүкіл әрекет ету мерзімінде күтілетін несиелік шығындарды мойындайды. Алайда, егер қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы тану кезінен бастап мейлінше ұлғайтылмайтын болса, Компания 12 айлық күтілетін несиелік шығынға тең сомаға осы қаржы құралына қарай шығын резервін бағалайды.

Қаржы құралының әрекет ететін бүкіл мерзімде күтілетін несиелік шығынға қаржылық құралдың күтілетін әрекет ету мерзімі барысында барлық мүмкін болатын дефолт нәтижесінде туындайтын күтілетін несиелік шығынды білдіреді. Керісінше, 12 ай күтілетін несиелік шығын есептік күннен кейін он екі ай ішінде орын алатын қаржы құралдарының дефолты бойынша оқиғалар нәтижесінде күтілетін несиелік шығынның бір бөлігін білдіреді.

Ағымдағы есептік кезеңде осы қаржылық активтер үшін шығынға резерв бағалау кезінде бірақ қателесу немесе бағалау әдістерінде ешқандай өзгертулер болған емес.

Қаржылық активтерді мойындауды тоқтату

Компания қаржылық активтер мен тиісті тәуекелдер мен пайданы басқа тарапқа берген жағдайда немесе ол бойынша ақша ағымына шарттық құқықтарды тоқтатқан жағдайда ғана қаржылық активтерді мойындау тоқтатылады. Егер Компания активтерге ие болудан түскен пайда мен барлық негізгі тәуекелдерді бермесе және сақтамайтын болса, онда ол осы активте және соған байланысты мүмкін болатын жағдайларда есепке алуды жалғастырады. Егер Компания берілген қаржылық активтерді иеленуден түскен пайда мен барлық тәуекелдерді сақтайтын болса, ол осы қаржылық активті есепке алуды жалғастырады, ал қаржыны беру кезінде алынғандарын қамтамасыз етілген қарыз ретінде көрсететін болады.

Амортизациялық құн бойынша бағаланатын қаржылық активті тануды тоқтату кезінде активтердің теңгерімдік құны мен алынған немесе алуға жататын өтем сомасы арасындағы айырмашылық пайда мен шығын құрамында танылады. Одан басқа, мойындауды тоқтату кезінде өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктелген қарыз құралына инвестицияларды тануды тоқтату кезінде инвестицияларды қайта бағалау резервінде жинақталған кумулятивтік пайда мен шығын құрамында қайта жіктеледі. Керісінше, инвестицияларды өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағалау үшін бастапқы тану кезінде Компания белгілеген жинақталған пайда мен шығын, инвестицияларды қайта бағалау резервінде бұрын жинақталған пайда мен шығынға қайта жіктелмейді, бірақ бөлінбеген табысқа ауыстырылады.

Қаржылық міндеттемелер

Қарыздар, сауда және басқа несиелік берешектерді қоса, өзге қаржылық міндеттемелер транзакциялық шығындарды есептеп шығару арқылы әділ құны бойынша есепке алғанда көрсетіледі. Одан әрі, басқа қаржылық міндеттемелер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану арқылы амортизациялық құны бойынша бағаланады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Тауарлық-материалдық қорлар

Қорлар бастапқы құны және таза өткізу құны сияқты екі өлшемнің төмендеуі бойынша есепке алынады. Бастапқы құнына әрбір затты орналасатын орнына дейін жеткізу және оны ағымдағы жағдайға дейін жеткізуге байланысты қалыпты жұмыс барысында келтірілген барлық шығындардан құралады. Таза өткізу құнына өткізудің есептік шығындары және аяқтау шығындарын есептеп шығару арқылы қалыпты жұмыс барысында қорларды өткізу бағасын бағалаудан тұрады. Қорларды өндіріске жіберу және шығару кезінде оларды бағалау орташа өлшемді құны бойынша жүргізіледі.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты негізгі депозит сомасын төмендететін айыппұл санкцияларының туындауы немесе алдын ала хабарламай кез келген уақытта Компания кері шақырып алуы мүмкін пайыздық депозиттер мен Компанияның банк шоттарындағы сомадан, кассадағы қолма-қол ақша қаражатты білдіреді. Ақша баламалары оларды сатып алу күнінен үш ай немесе одан кем өтеу мерзімімен және ақша қаражаттың белгілі сомасына ауыстырылуы мүмкін жоғары ликвидті қысқа мерзімді инвестициялар болып табылады.

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер

Шартты міндеттемелер мен шартты активтер жылдық қаржылық есептелік нысандарында танылмайды. Осындай міндеттемелер туралы мәліметтер экономикалық пайда құрайтын ресурстардың кету мүмкіндігі аз жағдайлардан басқа қаржылық есептіліктегі ескертулерде ашылады.

Шартты активтер жылдық қаржылық есептелік нысандарында көрсетілмейді. Егер осы активтермен байланысты экономикалық пайда алу жеткілікті сенімді болса аталған активтер туралы мәліметтер ескертулерде ашылады.

Жұмыскерлерге сыйақы

Төлем көлемі белгіленген зейнетақы жоспары

Ұжымдық шартқа сәйкес Компания еңбек қызметінің аяқталуына байланысты өз жұмыскерлеріне белгіленген сыйақы төлейді («Төлем көлемі белгіленген зейнетақы жоспары»).

Компания басқа жиынтық кіріс пен шығын құрамында анықталған кезде сыйақы төлеу міндеттемелерін қайта бағалаудан туындаған актуарлық кіріс пен шығынды таниды және сыйақы шығындары мен міндеттемелерді мойындайды.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспарына сәйкес сыйақы міндеттемелері мен шығындар болжалды шартты бірлік әдісі көмегімен анықталады. Осы әдіс жұмыс жүргізілген әр жылы сыйақы алу құқығының әрбір қосымша бірлігіне арттыруды қарастырады және қорытынды міндеттемелерді жеке көрсету үшін әр бірлікті өлшейді. Сыйақы беру шығындары кіріс пен шығын және басқа жиынтық табыстар туралы есептерде төлемнің белгіленген мөлшері мен Зейнетақы жоспары бойынша сыйақы формуласына сәйкес жұмыскерлердің жұмыс өтілі ішінде қорытынды сыйақыларды бөлетіндей етіп көрсетіледі. Осы міндеттеме белгіленген төлем мөлшерімен Зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің бағаланған жағдайлары және валютамен салыстырмалы валюталары мен жағдайлары, мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне сәйкес дисконт мөлшерлемесін қолдану арқылы ақшаның есептік болашақтағы қозғалысының ағымдағы құны бойынша өлшенеді.

Төлем көлемі белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша төлемдер зейнетақы төлемдеріне құқық беретін қызметтерді жұмыскерлерге ұсыну шығындарына жатқызылады.

Төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша шығындар санатына төмендегілер кіреді:

- қызмет құны (ағымдағы және өткен кезеңдердегі қызмет құны, сондай-ақ төлем мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша секвесторлар және өтемдер құнын қоса);
- таза пайыздық шығын; және
- қайта бағалау.

Компания қызмет құнын кіріс пен шығындағы өзіндік құн және әкімшілік шығындар ретінде көрсетеді. Секвестордан түскен пайда мен шығын өткен мерзімдердегі қызмет құны ретінде есептеледі. «Қайта бағалау» шығындар санатын Компания басқа жиынтық табыс құрамында көрсетеді.

Бағалау міндеттемелері

Бағалау міндеттемелері компанияның өткен оқиғалардан туындаған заңды немесе тәжірибеден туындайтын міндеттемелері болған кезде танылады, бұл міндеттемені өтеу компанияның ресурстарын жоюды талап етеді, сондай-ақ міндеттеменің мөлшерін сенімді бағалау жүргізілуі мүмкін.

Резерв ретінде танылған сома міндеттемеге байланысты тәуекелдер мен белгісіздіктерді ескере отырып, есепті күні ағымдағы міндеттемені өтеу үшін қажетті төлемдердің нақты бағасын білдіреді. Егер алдағы шығыстар резервінің шамасы міндеттемелерді өтеу бойынша болжамды ақша ағындары негізінде есептелсе, онда алдағы шығыстар резерві осындай ақша ағындарының дисконтталған құны ретінде айқындалады (егер уақыт бойынша ақша құнының әсері елеулі болса).

Егер міндеттемелерді өтеу үшін қажетті төлемдерді үшінші тарап жартылай немесе толық өтейді деп күтілсе, тиісті дебиторлық берешек өтемақы алынатынына толық сенімділік және осы дебиторлық берешек сомасын сенімді бағалау мүмкіндігі болған жағдайда актив ретінде көрсетіледі.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Ауыртпалық салу шарттары

Пайдасыз шарттар бойынша қолданыстағы міндеттемелер алдағы шығыстар резервінің құрамында ескеріледі және сол қағидаттар бойынша бағаланады. Егер компания орындалуы сөзсіз шығындармен байланысты шарттық міндеттемелерді өзіне қабылдаған болса, яғни міндеттемелерді орындау бойынша шығыстардың сомасы ол бойынша алынатын экономикалық пайдадан асып кетсе, шарт тиімсіз болып саналады.

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жарғылық капиталдағы барлық ақша емес салымдарды берілетін күнгі жағдай бойынша тәуелсіз бағалаушы әділ құны бойынша бағалайды. Шығарылған акциялардың номиналдық құнынан алынған қаражат құны әділ ұлғаю қосымша төленген капитал ретінде танылады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде танылып, егер олар есептік күнді қоса кезеңге дейін жарияланған болса ғана есептік күнгі капитал сомасынан есептеп шығарылады. Дивидендтер туралы ақпарат егер олар есептік күнге дейін ұсынылып, сондай-ақ есептік күннен кейін, бірақ қаржылық есептілікті шығаруға бекіту күніне дейін ұсынылатын немесе жарияланатын болса, қаржылық есепте ашып көрсетіледі.

Түсімді тану

Компания негізінен төмендегі қызметтерді ұсынудан түсімді таниды:

- жүк ауыстырып тиеу;
- жүк операцияларын жүргізу үшін теңіз портына кеме кіргізу;
- сүйреткіш және басқа жүзу құралдарды пайдалану;
- жүк сақтау;
- өзге порт қызметтері.

Түсім сатып алушыларға уәде етілген қызметтерді беруді Компанияның болжамы бойынша көрсетілген қызметтерге айырбастауға құқығы бар өтеу сомасында көрсету үшін танылады. Түсім қосылған құн салығын («ҚҚС») шығарып тастау арқылы көрсетіледі.

Компания қызметтері алдын ала 100% төлеу жағдайында ұсынылады. Сатып алушылардан әлі көрсетілмеген қызметтер үшін алынған алдын ала төлем сомасы ақша қаражат түскен күні қызмет көрсету шарты бойынша алынған аванс ретінде сатып алушылармен шарт бойынша міндеттемелер құрамында көрсетіледі. Уәделескен қызметтерді сатып алушыларға көрсету және сатып алушының көрсетілген қызметтерге төлем төлеу кезеңі арасындағы қысқа уақыт аралығы нәтижесінде шартта қаржыландырудың маңызды бөліктерін қамтымайды.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Жүк ауыстырып тиеу қызметтерінен, теңіз портына кеме кіргізу қызметтерінен және қосымша ілеспе порт қызметтерінен түскен түсімдер қызмет көрсетілетін кезең ішінде аталған қызметтерді орындау міндеттемелерін Компания қанағаттандырған кезде танылады (жүк ауыстырып тиеу қызметтерін жүзеге асыру талаптарына сәйкес жүк тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізуге қарай жүргізіледі). Жоғарыда аталған қызметтерді көрсету уақыты әдетте бір тәуліктен аспайды. Кейбір жүк ауыстырып тиеу шарттарына тұтынылған қызмет көлеміне қарай Компанияның тұрақты клиенттерін кепілденген жүк аусытырып тиеу көлемін қамтамасыз ету бойынша ынталандыру және жаңа клиенттер тарту мақсатында көрсетілген қызмет көлеміне қарай тарифті төмендету коэффициенті қолданылады, бірақ бұл сирек қолданылады және Компания үшін маңызды емес. Өзге порт қызметтері негізінен экспедициялауды, құжаттар рәсімдеуді және өзге де қызметтерді қамтиды.

Компания нәтижелер әдісі бойынша жүк сақтаудан және сүйреткіш және өзге де жүзу құралын пайдаланудан түскен түсімдерді таниды. Нәтижелер әдісі тонна-тәуліктік сақтау санына және соған сәйкес мото-сағатқа есептеледі.

Шығындарды мойындау

Шығыстар пайда болуына қарай мойындалып, есептеу әдісі бойынша олар жатқызылатын кезеңде жиынтық табыс туралы есепте көрсетіледі.

Табыс салығы

Бір жылғы табыс салығы ағымдағы және кейінге қалдырылған салықты қамтиды. Табыс салығы басқа жиынтық табыс немесе капиталда көрсетілетін баптарға жататын соманы қоспағанда, пайда мен шығында көрсетіледі, бұл жағдайларда ол тиісінше басқа жиынтық табыста немесе капиталда танылады. Салық бойынша ағымдағы шығын - бір жылғы салық салынатын табыс бойынша төленуі тиіс күтілетін салық және алдыңғы жылдарға қатысты төленуі тиіс салықтарға қатысты кез келген түзетулер.

Кейінге қалдырылған салық, салық салу мақсатында пайдаланылған сома мен қаржылық есептілік мақсатында активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасындағы уақыт айырмашылығы бойынша баланстық әдіспен есептеледі. Төмендегілер нәтижесінде туындайтын уақыт айырмашылықтары танылмайды:

- компаниялар бірлестігі бола алмайтын мәміледегі активтерді немесе міндеттемелерді бастапқы тану және мәміле кезінде не бухгалтерлік табысқа не салық салынатын пайдаға мен шығынға әсерін тигізбейді; және
- уақыт айырмашылығы жақын болашақта төмендетілмей және уақыт айырмашылығын азайту уақытына бөлуді бақылау мүмкін болса, бірлескен қызметтегі қатыс үлестерімен, сондай-ақ еншілес ұйымдар мен біріккен компаниялардың инвестицияларына байланысты салық салынатын уақыт айырмашылығына қатысты.

Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер мен активтер есептік күні қолданысқа енгізілген немесе әрекет ететін салық мөлшерлемелеріне (және салық заңнамасында) негізделе отырып, актив алынған немесе міндеттеме төленген кезде қолдануға жататын салық мөлшерлемесі бойынша есептеледі.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Кейінге қалдырылған салық бойынша актив соның есебінен актив өткізілуі мүмкін салық салынатын табыс алу мүмкіндігі бар көлемде ғана танылады. Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша актив тиісті салық жеңілдіктерін өткізу мүмкіндігі болмайтын көлемде төмендетіледі. Болашақта есепке алынуы мүмкін салық есебінің сомасы мен болашақтағы салық салынатын табысты анықтау басшылық дайындаған орта мерзімді бизнес-жоспарға және оны болашаққа экстраполяциялау қорытындыларына негізделген. Бизнес-жоспар қазіргі жағдайда негізделген деп саналатын басшылықтың күтуіне негізделген.

Ағымдағы салық сомасы бір жылғы салық салынатын табыспен анықталады. Салық салынатын табыс басқа жылдардағы салық салынатын табыстағы кіріс пен шығын бөлігіне қосу, сондай-ақ салық салуға/есептеп шығаруға жататын пайда/(шығын) есебінен пайда мен шығын туралы есепте салық салынғанға дейінгі табыстан айырмашылығы бар. Табысқа ағымдағы салық сомасы есептік күні Қазақстан Республикасының заңнамасында бекітілген мөлшерлемелер бойынша есептеледі.

4. БАҒАЛАУҒА ҚАТЫСТЫ МАҢЫЗДЫ ПАЙЫМДАУЛАР МЕН БЕЛГІСІЗДІКТІҢ НЕГІЗГІ КӨЗДЕРІ

Компанияның есеп саясатының ережелерін қолдану барысында 3-ескертуде жазылғандай, басшылық есептілікте танылған сомаларға елеулі әсер ететін пайымдауларды (бағалауларға байланысты пайымдаулардан басқа) пайдаланады және басқа көздерден анық болып табылмайтын активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты бағалаулар мен жорамалдарды қалыптастырады. Бағалау және олардың негізіндегі жорамалдар өткен тәжірибеге және нақты жағдайларда орынды деп саналатын басқа факторларға сүйене отырып қалыптасады. Нақты нәтижелер бағалау деректерінен өзгеше болуы мүмкін.

Жол берілген және соның негізінде жасалған бағаларға оларды өзгерту қажеттілігіне қарай үнемі талдау жүргізіледі. Есептік бағадағы өзгертулер осы бағалар қайта қаралған есептік кезеңде және аталған өзгертулер болған барлық соңғы кезеңдерде танылады.

Бағалардағы өзекті белгісіздік көздері

Төменде келесі қаржылық жыл ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын біраз түзетуге әкелуі ықтимал есептік кезең соңындағы болашаққа қатысты негізгі рұқсаттар мен басқа да негізгі белгісіздік көздері келтірілген.

Қаржылық активтердің құнсыздану сомасын есептеу

Күтілетін несиелік шығын резервтері дефолт тәуекелі және дефолт кезіндегі шығындарға қатысты болжамдарға негізделген. Компания осы болжамдарды пайдалану және қазіргі нарықтық жағдайдағы Компанияның өткен тарихына негізделген құнсыздану есебіне арналған кіріспе деректерді таңдау кезінде, сондай-ақ әрбір есептік кезең соңында болжалды бағалауға негізделген құнсыздануды есептеуге арналған кіріспе деректерді таңдауды қолданады. Күтілетін несиелік шығынды есептеу мақсатында контрагент дефолтының мүмкіндігі күтілетін болашақтағы макроэкономикалық көрсеткіштер ескеріліп түзетіледі.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Жұмыскерлерге сыйақы беру міндеттемелері

Компания зейнетке шыққан соң белгіленген және қызметтердің ағымдағы құнына байланысты белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын анықтау үшін бағалаудың актуарлық әдісін қолданады.

Актуарлық бағалау болашақта нақты нәтижелерден айырмашылығы болуы мүмкін әртүрлі рұқсаттарды пайдалануды білдіреді. Актуарлық бағалау әдісіне дисконттау мөлшерлемесі, болашақта жалақының өсуі, өлім-жітімнің артуы және болашақта зейнетақының өсуі туралы рұқсаттар кіреді. Белгіленген төлемдер мен зейнетақы бағдарламалары бойынша міндеттемелердің ұзақ мерзімді сипаты мен бағалау күрделілігіне қарай осыған ұқсас міндеттемелер осы рұқсаттардың өзгертулеріне өте сезімтал. Барлық рұқсаттар әрбір есептік күні қайта қаралады. Ең көп өзгеріске түсетін өлшемдер дисконттау мөлшерлемесі болып табылады. Қолданыстағы дисконттау мөлшерлемесін анықтау кезінде Компания басшылығы бағалау күнгі бағаланатын зейнетақы міндеттемелері және сол өтеу мерзімімен мемлекеттік облигациялардың теңдей табыстылығын анықтайды.

Болашақта жалақыны көтерілуі және зейнетақы көлемінің өсуі күтілетін болашақтағы инфляция қарқынына негізделеді.

Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануы

Компания әрбір есепті күнге материалдық және материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының болуын тексереді.

Активтің құнсыздану индикаторларының болуын анықтау көптеген факторларға негізделеді, мысалы: индустрияның күтілетін өсуінің өзгеруі, болжамды ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қол жетімділігінің өзгеруі; технологиялық ескіру, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, ауыстырудың ағымдағы шығындары және шарттардың басқа өзгерістері.

Құнсыздану индикаторларының болуына байланысты Компания басшылығы негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануына тест жүргізді 2023 ж. 31 желтоқсан пайдалану құнын бағалау арқылы.

Ақша ағындарын бағалау көптеген субъективті факторларды, соның ішінде операциялық және қаржылық факторларды, ең жақсы дәлелдерді қолдана отырып қамтиды.

Компания 2024-2028 жж. арналған даму жоспары негізінде 5 жыл деңгейінде ақша ағындарын болжау кезеңін қолданды.

Сынақ кезінде пайдаланылған операциялық жорамалдар жүктерді ауыстырып тиеудің неғұрлым ықтимал көлемін, оның ішінде транзит пен экспорттың өсуі нәтижесінде, жоспарланған сұраныс көлемі мен транзиттік қатынастағы жүк тасымалының өсуінің тарихи динамикасы негізінде көрсетеді.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Пайдалану құндылығын бағалауда Компания басшылығы қолданған негізгі болжамдар келесідей берілген:

- Түсімдер өсуі 2024 ж. – 23%, 2025 ж. – 3%, 2026 ж. – 10%, 2027 ж. – 5%, 2028 ж. – 6%, негізінен, мұнайды ауыстырып тиеу, транзиттік контейнерлер, астық экспорты көлемдерінің күтілетін өсуі, сондай-ақ кеме қатынасы бойынша көрсетілетін қызметтердің тиісті өсуі есебінен;
- 2028 ж. таза ақша ағыны кейінгі жылдардағы өсу қарқынын пайдалана отырып, активтердің пайдалы қызмет ету мерзімінің соңына дейін ақша қаражаттарының қозғалысын болжау кезінде негізге алынды. Бұл көрсеткіш тұрақты және 5.8% құрайды;
- Жалпы рентабельділік – 2024-2027 ж. - 39-44%, 2028 ж. - 45%;
- АҚШ долларының болжамды бағамы - 460 теңге; және
- Дисконттау мөлшерлемесі - 15.01%.

Пайдалану құнын есептеу негізінде Компания басшылығы негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің құнсыздануын анықтаған жоқ. Бұл жағдайда пайдалану мәнін есептеу, атап айтқанда, келесі болжамдарға сезімтал:

- Дисконттау мөлшерлемесі (WACC);
- Кейінгі жылдардағы таза ақша ағындарының өсу қарқыны;
- Жүкті ауыстырып тиеу көлеміне; және
- Көрсетілетін қызметтердің рентабельділігі.

Компания басшылығы сезімталдыққа талдау жүргізіп, негізгі болжамдардың келесі негізді мүмкін өзгерістерімен және басқа параметрлердің өзгермеуімен құнсыздану болмайды деген қорытындыға келді:

- Дисконттау мөлшерлемесі (WACC) – дисконттау мөлшерлемесін 15.01% - дан 16.16% - ға дейін, +1.15%-ға арттыру;
- Кейінгі жылдардағы өсу қарқыны –кейінгі жылдардағы өсу қарқынының -2.1%-ға, 5.8%-дан 3.7%-ға дейін төмендеуі;
- Түсімдер өсуі – контейнерлер мен астықты ауыстырып тиеу өсімінің және кеме қатынасы бойынша тиісті көлемдердің азаюы нәтижесінде болжамды кезеңде (9.4% - дан 6.1% - ға дейін) кірістің орта есеппен 3.3% - ға азаюы.
- Жалпы рентабельділік-болжамды кезеңде 2023 ж. деңгейінде 42% мөлшерінде рентабельділікті сақтау.

Жоғарыда аталған негізгі болжамдардың әрқайсысының неғұрлым елеулі өзгерістерімен немесе бір мезгілде бірнеше факторлардың теріс әсерімен компанияның негізгі құралдары мен материалдық емес активтерінің баланстық құны олардың өтелетін құнынан жоғары болуы мүмкін, бұл болашақта құнсыздануды тану қажеттілігіне әкелуі мүмкін.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Салық салу

2023 ж. мамыр айынан бастап Компания «Ақтау теңіз порты» АЭА қатысушысы болып табылады және осы аумақта жұмыс істейді.

Қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес, атап айтқанда, 709 б. 1-т. Сәйкес Қазақстан Республикасының Салық кодексі «Ақтау теңіз порты» АЭА аумағында қызметін жүзеге асыратын ұйымдар бюджетке төлеуге жататын корпоративтік табыс салығының сомасын айқындау кезінде қызметтің басым түрлері бойынша есептелген корпоративтік табыс салығының сомасын 100%-ға азайтады. Осыған байланысты Компанияның негізгі қызметінің жекелеген түрлері, соның ішінде жүктерді ауыстырып тиеу және кемеңі портқа кіргізу қызметтері АЭА аумағында қызметті жүзеге асыру кезінде корпоративтік табыс салығы салынбайды.

Бұл АЭА 2028 ж. дейінгі мерзімге құрылды. Жүргізілген талдаулар негізінде Компания салық салу мақсатында активтер мен міндеттемелерді, кірістер мен шығыстарды қызметтің басымды және басым емес түрлеріне бөлді. Сәйкесінше, Компания АЭА әрекет ету мерзімінің аяқталу күніне басым қызмет түрлеріне жататын негізгі құралдар құнының айырмашылығынан туындайтын кейінге қалдырылған салық міндеттемесін қайта есептеді және есепке алды.

Есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланылған маңызды пайымдаулар

Төменде Компания басшылығы Компанияның есеп саясатын қолдану кезінде пайдаланған және осы жылдық қаржылық есепте көрсетілген сомаға едәуір әсер ететін бағалауда орын алған белгісіздіктермен қатар біраз пайымдаулар келтірілген.

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюы

Күтілетін несиелік шығындар 1 сатыдағы активтер үшін 12 ай күтілетін несиелік шығындарға немесе 2 және 3 сатыдағы активтер үшін барлық мерзімде күтілетін несиелік шығындар резерві ретінде бағаланады. Актив оның несиелік тәуекелін бастапқы танудан кейін біраз артқан кезде 2-сатысына өтеді. ХҚЕС (IFRS) 9 несиелік тәуекелдің біраз ұлғаюы болып табылатын анықтама бермейді. Активтің несиелік тәуекелінің ұлғаюын бағалаған кезде Компания айрықша күш түсірмейтіндей қолжеітмді дәлелді және сенімді, сапалы болжамды ақпараттарды, соның ішінде контрагенттердің төлем қабілеті мен олардың қаржылық көрсеткіштерін есепке алады.

Күтілетін несиелік шығын сомасы тиісті қаржылық құрал бастапқы танылған сәттен бастап несиелік тәуекелдің өзгерісін көрсету үшін әрбір есептік күнге жаңартылып отырады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Атап айтқанда, несиелік тәуекелдің бастапқы танудан кейін айтарлықтай өскенін бағалау кезінде келесі ақпарат ескеріледі:

- қаржы құралының ішкі немесе сыртқы (бар болса) кредиттік рейтингінің нақты немесе күтілетін елеулі нашарлауы;
- белгілі бір қаржы құралы бойынша несиелік тәуекелдің сыртқы нарық көрсеткіштерінің айтарлықтай нашарлауы, яғни кредиттік спредтің айтарлықтай өсуі, борышкер үшін кредиттік дефолт своп бағасы, қаржылық активтің әділ құны оның амортизацияланған құнынан аз болған мерзім немесе дәреже;
- борышкердің өзінің қарыздық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай өзгеруіне әкелетін іскерлік, қаржылық немесе экономикалық жағдайлардағы қазіргі немесе болжамды қолайсыз өзгерістер;
- борышкердің операциялық қызметі нәтижелерінің нақты немесе күтілетін айтарлықтай нашарлауы;
- сол борышкердің басқа қаржы құралдары бойынша несиелік тәуекелдің айтарлықтай артуы;
- борышкердің өзінің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетінің айтарлықтай төмендеуіне әкелетін борышкердің нормативтік, экономикалық немесе технологиялық ортасындағы нақты немесе күтілетін елеулі жағымсыз өзгерістер.

Жоғарыда сипатталған талдауға қарамастан, егер Компанияда басқаны растайтын елеулі және расталатын ақпарат болмаса, егер шарттық төлемдер мерзімі 30 күннен астам уақыт өткен болса, Компания қаржылық активтің несиелік тәуекелі бастапқы танудан кейін айтарлықтай өсті деп болжайды.

Несиелік тәуекелді іштен басқару үшін Компания өткен тәжірибе көрсеткендей төмендегі критерийлердің біріне сай келетін қаржылық актив өтелмейтінде болатын дефолт ретінде төмендегілерді қарастырады:

- контрагент міндеттемелері бойынша 90 күннен аса өткізіп алу (Компания төлемнің көп кідіруін қарастыратын дефолт критерийін пайдалану аса орынды екендігін көрсететін дәлелді және растайтын ақпаратқа ие жағдайлардан басқа);
- контрагенттің сыртқы несиелік рейтингінің D дефолтқа дейін төмендеуі;
- контрагенттің қаржылық қиындығы нәтижесінде міндеттемелерді орындауға қабілетсіздік (қаржылық актив бойынша пайыз есептеуді тоқтату немесе пайыздық мөлшерлемені төмендету, негізгі қарызды алып тастау, қаржылық активті өтеу мерзімін ұлғайту, қарыз сомасын төмендетуге немесе алып тастауға немесе берешекті кешіруге т.б. әкелетін қайта құрылымдау; немесе
- ішкі деңгейде қалыптасқан немесе сыртқы көздерден алынған ақпарат қарыз беруші Компанияны қоса несие берушінің пайдасына төлемді толық көлемде төлемегендігін көрсететін ақпарат (Компания ұстайтын кепілді назарға алмай).

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, АҚШ доллары	1,194,160	1,046,604
Банктерде жинақ шоттарындағы ақша, теңге	670,142	-
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, еуро	604,584	-
Банктерде ағымдағы шоттардағы ақша, теңге	56,265	2,387,491
Кассадағы қолма-қол ақша	7,953	3,931
	<u>2,533,104</u>	<u>3,438,026</u>
Минус: күтілетін несиелік шығындарға резерв	(128)	(178)
	<u>2,532,976</u>	<u>3,437,848</u>

Ақша банктердегі жинақ шоттарына 5 күнге дейінгі мерзімге 14.95% -15.45% сыйақы мөлшерлемесімен салынған.

6. ТАУРЛЫҚ-МАТЕРИАЛДЫҚ ҚОРЛАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 020)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Шикізат пен материалдар	131,326	169,937
Құрылыс материалдары	93,902	86,833
Қосалқы бөлшектер	85,934	68,598
Отын	64,163	67,787
	<u>375,325</u>	<u>393,155</u>
Минус: құнсыздану резерві	(3,402)	(3,603)
	<u>371,923</u>	<u>389,552</u>

**7. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰНМЕН БАҒАЛАНҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР
(БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 110)**

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары	835,983	856,004
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары	250,727	224,552
Өзге ұзақ мерзімді қаржылық активтер	3,572	4,850
	<u>1,090,282</u>	<u>1,085,406</u>
Минус: «DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары бойынша күтілетін несиелік шығындарына резерв	(236,994)	(214,754)
Минус: «First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары бойынша күтілетін несиелік шығындарына резерв	(57,640)	(46,092)
	<u>795,648</u>	<u>824,560</u>

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

«DSFK (ДСФК)» арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған актив амортизациялық құны бойынша есептелетін қаржылық актив ретінде жіктеледі. 2023 ж. тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген табыс 52,809 мың теңге құрады (2022 ж.: 97,871 мың теңге). 2023 ж. ішінде «Арнайы қаржы компаниясы «DSFK» (ДСФК) ЖШС 72,830 мың теңге сомасына облигацияларды сатып алды (2022 ж.: 29,686 мың теңге).

Бұл инвестицияларға «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС кепілдік берді. 2017 ж. шекті келісімге сәйкес Компания облигацияның орналастырылғанына бес жыл толған күннен бастап 12 айдан кешіктірмей, атап айтқанда 2022 ж. 25 желтоқсаннан бастап кепілдік бойынша төлемді талап етуге құқылы. 2023 ж. қаңтар айында Компания «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС-не кепілдік бойынша міндеттемелерді толық көлемде орындау туралы талаппен хабарласты, оған жауап алынды, онда кепілгер кепілдік бойынша талапты орындау мүмкін еместігін көрсетті. Осыған байланысты Компания кепілгерге талап қойып, сот 2023 ж. қазанында және 2024 ж. қаңтарында Компанияның пайдасына, оның ішінде «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС-нің апелляциялық шағымын толық қанағаттандырды. «Қазақмыс Корпорациясы» ЖШС сот шешімін орындауды 12 айға кейінге қалдыру туралы арыз берген, оған сәйкес сот шешімімен 2024 ж. 11 сәуіріне дейін кейінге қалдыру берілген.

Күтілетін кредиттік шығындарды өлшеу мақсатында бұл берешек 3-кезеңде есепке алынады. 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания күтілетін кредиттік шығындарды бағалады және 236,994 мың теңге сомасында резервті мойындады (2022 ж. 31 желтоқсан: 214,754 мың теңге). Осы облигациялар бойынша күтілетін кредиттік шығындарды анықтау кезінде Компания басшылығы дефолттың бұрынғы тәжірибесін, дефолтқа байланысты шығындарды (LGD), несиелік рейтингті және «Арнайы қаржы компаниясы DSFK (ДСФК)» ЖШС қаржылық жағдайын ескерді. Күтілетін кредиттік шығындар осы облигациялардың мерзімі бойынша шығындар құрамында көрсетіледі. Компания басшылығы өтелмеген кепілдікке қарамастан, 2023 ж. 31 желтоқсанда күтілетін кредиттік шығындарды қосымша есептеу талап етілмейді деп санайды.

«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған актив амортизацияланған құн бойынша есептелетін актив ретінде жіктелген. тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі бойынша есептелген пайыздар бойынша 2023 ж. табыс 26,175 мың теңге құраған (2022 ж.: 23,371 мың теңге).

Аталған облигациялар 2 Транш бойынша (11-ескерту) «Қазақстанның Даму Банкі» АҚ қарызын кепілдік қамтамасыз ету болып табылады.

Компания күтілетін кредиттік шығындарды бағалады және 57,640 мың теңге сомасында резервті мойындады (2022 ж. 31 желтоқсан: 46,092 мың теңге). Осы облигациялар бойынша күтілетін кредиттік шығындарды анықтау кезінде Компания басшылығы дефолттың бұрынғы тәжірибесін, дефолтқа байланысты шығындарды (LGD), несиелік рейтингті, сондай-ақ «First Heartland Jusan Bank» АҚ қаржылық жағдайын ескерді. Күтілетін кредиттік шығындар осы облигациялардың мерзімі бойынша шығындар құрамында көрсетіледі.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

**8. ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ӨЗГЕ ЖИЫНТЫҚ КІРІС АРҚЫЛЫ ӘДІЛ ҚҰНЫ БОЙЫНША БАҒАЛАНҒАН
ҚАРЖЫЛЫҚ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 111)**

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
«Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестициялар	2,018,587	2,018,587
	2,018,587	2,018,587

«Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестициялар

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша үлестік қаржылық активтер Компанияның «Ақтау теңіз солтүстік терминалы» ЖШС инвестицияларының 10% үлестегі құнын көрсетеді. Аталған инвестициялар өзге жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша жіктеледі.

9. НЕГІЗГІ ҚҰРАЛДАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 121)

	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар мен жабдықтар	Көлік құралдары	Өзгелер	Барлығы
2021 ж. 1 қаңтарға теңгерімдік құн	22,737,532	2,152,036	1,170,492	14,296	26,074,356
<i>Бастапқы құны</i>	<i>30,512,188</i>	<i>10,141,571</i>	<i>2,536,957</i>	<i>274,271</i>	<i>43,464,987</i>
<i>Жинақталған тозу</i>	<i>(7,774,656)</i>	<i>(7,989,535)</i>	<i>(1,366,465)</i>	<i>(259,975)</i>	<i>(17,390,631)</i>
<i>Түсімдер</i>	<i>-</i>	<i>77,263</i>	<i>-</i>	<i>105</i>	<i>77,368</i>
<i>Аяқталмаған құрылыстан аударымдар және өзге де қозғалыстар</i>	<i>2,581</i>	<i>256,808</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>259,389</i>
<i>Шығару</i>	<i>-</i>	<i>(35,998)</i>	<i>(4,958)</i>	<i>(3,875)</i>	<i>(44,831)</i>
<i>Тозу шығындары</i>	<i>(482,494)</i>	<i>(356,630)</i>	<i>(98,693)</i>	<i>(3,942)</i>	<i>(941,759)</i>
<i>Шығару бойынша тозу</i>	<i>-</i>	<i>35,998</i>	<i>4,958</i>	<i>3,855</i>	<i>44,811</i>
2022 ж. 31 желтоқсанға теңгерімдік құн	22,257,619	2,129,477	1,071,799	10,439	25,469,334
<i>Бастапқы құны</i>	<i>30,514,769</i>	<i>10,439,644</i>	<i>2,531,999</i>	<i>270,501</i>	<i>43,756,913</i>
<i>Жинақталған тозу</i>	<i>(8,257,150)</i>	<i>(8,310,167)</i>	<i>(1,460,200)</i>	<i>(260,062)</i>	<i>(18,287,579)</i>
<i>Түсімдер</i>	<i>-</i>	<i>1,016</i>	<i>-</i>	<i>4,112</i>	<i>5,128</i>
<i>Аяқталмаған құрылыстан аударымдар және өзге де қозғалыстар</i>	<i>-</i>	<i>78,687</i>	<i>60,831</i>	<i>4,249</i>	<i>143,767</i>
<i>Шығару</i>	<i>(2,488)</i>	<i>(44,803)</i>	<i>(29,690)</i>	<i>(7,477)</i>	<i>(84,458)</i>
<i>Тозу шығындары</i>	<i>(471,315)</i>	<i>(386,154)</i>	<i>(111,608)</i>	<i>(3,881)</i>	<i>(972,958)</i>
<i>Шығару бойынша тозу</i>	<i>287</i>	<i>44,801</i>	<i>29,690</i>	<i>7,474</i>	<i>82,252</i>
2023 ж. 31 желтоқсанға теңгерімдік құн	21,784,103	1,823,024	1,021,022	14,916	24,643,065
<i>Бастапқы құны</i>	<i>30,512,281</i>	<i>10,474,544</i>	<i>2,563,140</i>	<i>271,385</i>	<i>43,821,350</i>
<i>Жинақталған тозу</i>	<i>(8,728,178)</i>	<i>(8,651,520)</i>	<i>(1,542,118)</i>	<i>(256,469)</i>	<i>(19,178,285)</i>

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша баланстық құны 10,747,718 мың теңге және соған сәйкес 10,930,229 мың теңге негізгі құралдар қарыз бойынша кепілдік қамтамасыз ету болып табылады (11-ескерту).

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Компанияның толық амортизацияланған, бірақ әлі пайдаланудағы негізгі құралдары 2023 ж. 31 желтоқсанға 5,455,087 мың теңге құрайды (2022 ж. 31 желтоқсан: 5,334,013 мың теңге).

10. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 127)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Берілген аванстар	1,610,337	-
Аяқталмаған құрылыс	35,434	67,840
Келешек кезеңдердің шығыстары	12,387	13,475
	1,658,158	81,315

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген аванстар негізгі құралдарды жеткізу үшін 2024 ж. тамызда күтілетін 75% алдын ала төлемді құрайды.

11. АМОРТИЗАЦИЯЛЫҚ ҚҰНМЕН БАҒАЛАНАТЫН ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ЖӘНЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДТАРЫ 210 ЖӘНЕ 310)

Қарыздар	Қарыздар өтеу мерзімі	Сыйақы мөлшер-лемесі	Валюта	2023 ж.	2022 ж.
				31 желтоқсан	31 желтоқсан
«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ					
Транш 1	қаңтар 2026 ж.	7%	теңге	2,886,721	3,084,432
Транш 2	қараша 2025 ж.	7%	теңге	628,954	3,224,662
				3,515,675	6,309,094
Ұзақ мерзімді қарыздың ағымдағы бөлігін шығарылған				(591,898)	(1,375,425)
				2,923,777	4,933,669

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген және төленбеген қарыз бойынша сыйақы 85,214 мың теңге және соған сәйкес 118,741 мың теңге құрады.

Қарыз төмендегідей үлгіде өтеуге жатады:

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Бір жылға дейін	591,898	1,375,425
1 жылдан 2 жылға дейін	506,684	1,256,684
2 жылдан 3 жылға дейін	2,417,093	1,256,684
3 жылдан 4 жылға дейін	-	2,418,206
4 жылдан 5 жылға дейін	-	2,095
	3,515,675	6,309,094

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Транш 1

2005 ж. несие «Ақтау халықаралық теңіз сауда портын солтүстік бағытқа кеңейту. Мол және толқын тосқы құрылысы» инвестициялық жобасын жүзеге асыру үшін берілген. Қазақстан Республикасының Үкіметі несиелік келісімде Компанияның төлем қабілеттілігінің кепілі болды. Негізгі қарыз және қарыз бойынша пайыздар жартыжылдық төлемдермен өтеледі. 2023 ж. төлем кестесіне сәйкес 20,000 мың теңге негізгі қарыз өтелді (2022 ж.: 20,000 мың теңге) .

Транш 2

Мол және толқын тосқы құрылысын аяқтау үшін 2007 ж. екінші транш тартылды. 2023 ж. Компания төлем кестесіне сәйкес 2,556,684 мың теңге, оның ішінде ішінара-мерзімінен бұрын 1,500,000 мың теңге сомасына негізгі қарызды өтеді (2022 ж.: 1,056,684 мың теңге).

«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялар 2 Транш бойынша (7-ескерту) қарызын кепілдік қамтамасыз ету болып табылады.

Қаржылық қызметпен сабақтасқан міндеттемелер қозғалысы

Төменде кестеде ақша ағымымен сабақтасқан өзгертулерді қоса ақша ағымымен байланысты емес өзгертулерді қоса қаржылық қызмет нәтижесіндегі міндеттемелердің өзгеруі көрсетілген. Қаржылық қызметпен сабақталған міндеттемелер бұл ақша қаражаттың қозғалысында болған немесе болашақ ақша ағымы қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы болып жіктелетін міндеттемелер.

	2023 ж. 1 қаңтар	Қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы (i)	Төленген пайыздар	Өзге өзгертулер (ii)	2023 ж. 31 желтоқсан
Қарыз	6,309,094	(2,756,684)	(428,941)	392,206	3,515,675
Дивидендтер	-	(741,679)	-	741,679	-
	6,309,094	(3,498,363)	(428,941)	1,133,885	3,515,675
	2022 ж. 1 қаңтар	Қаржылық қызметтен түскен ақша ағымы (i)	Төленген пайыздар	Өзге өзгертулер (ii)	2022 ж. 31 желтоқсан
Қарыз	7,402,498	(1,076,684)	(489,300)	472,580	6,309,094
	7,402,498	(1,076,684)	(489,300)	472,580	6,309,094

- (i) Қарыздардан және дивидендтерден түскен ақша ағымы, ақша қаражатының қозғалысы туралы қарыз және дивидендтер қаражат бойынша төлемдердің таза сомасын құрайды.
- (ii) Өзге өзгертулерге пайыздық төлемдер, дисконт амортизациясы, дивиденд төлемдері қамтиды.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

12. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 214)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық міндеттемелер:		
Көрсетілген қызметтер үшін кредиторлық берешек	346,835	121,759
Алынған тауарлы-материалдық қорлар бойынша кредиторлық берешек	33,680	50,986
Негізгі құралдарды жеткізу бойынша кредиторлық берешек	3,593	96,003
Міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету және тендерде қатысуға кепілдік жарна	149,640	44,149
	<u>533,748</u>	<u>312,897</u>
Қаржылық емес міндеттемелер:		
Өзге міндеттемелер	9,757	8,865
	<u>9,757</u>	<u>8,865</u>
	<u>543,505</u>	<u>321,762</u>

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек келесі валюталарда көрсетілген:

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Теңге	520,761	298,546
Басқа валюта	12,987	14,351
	<u>533,748</u>	<u>312,897</u>

13. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ БАҒАЛАУ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 215)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Бағалау міндеттемелері	416,812	424,230
	<u>416,812</u>	<u>424,230</u>

2023 ж. және 2022 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания есепті күннен кейін 12 ай ішінде экономикалық пайдасы бар ресурстардың жойылу ықтималдығы жоғары келісімдер бойынша Бағалау міндеттемелерін мойындады. Компания міндеттемелерді ықтималдығын ескере отырып, барлық ықтимал нәтижелерді өлшеу арқылы «күтілетін мән» әдісімен бағалады. Бағалау міндеттемелері бойынша шығыстар өзге шығыстарда көрсетілді (22-ескерту).

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

**14. САТЫП АЛУШЫЛАРМЕН ЖАСАЛҒАН ШАРТТАР БОЙЫНША ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ
МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 219)**

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Тиеу-түсіру жұмыстарын орындау және сақтаудан алынған аванстар	449,366	271,052
Кеме кіруге алынған аванстар	3,820	26,943
	453,186	297,995

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, тиеу-түсіру жұмыстарын орындау, жүктерді сақтаудан және кеме кіруге алынған аванстар жыл бойы түсімдер есебінде қабылданады.

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде, есептік мерзімде танылған, мерзімнің басында алынған аванстар құрамына кірген табыс 292,525 мың теңгені, ҚҚС есепке алағанда (2022 ж.: 265,197 мың теңге) құрады.

15. ЖҰМЫСКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 217 ЖӘНЕ 317)

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша міндеттемелер	158,101	304,837
Демалыстар бойынша резервтер	107,669	104,815
Жалақы бойынша қарыздар	8,587	8,792
Жұмыскерлерге сыйақы беру бойынша міндеттемелер	734,178	632,341
	1,008,535	1,050,785
Мерзімі жыл өткен соң өтелетін міндеттеме	(609,821)	(558,593)
	398,714	492,192

Еңбек қызметі аяқталғасын сыйақы төлеу жоспары

Еңбек қызметі аяқталғасын жұмыскерлерге сыйақы мен жұмыскерлерге өзге де ұзақ мерзімді сыйақы, Компания мен оның еңбек ұжымы арасында жасалған, 2023-2025 жж. арналған ұжымдық шартқа сәйкес төленеді:

- зейнетке шығатын кездегі біржолғы жәрдемақы;
- жұмыс істемейтін зейнеткерлердің зейнетақысына ай сайынғы үстеме;
- зейнеткерлерге діни жоралғылар ақысына материалдық көмек;
- өзге жеңілдіктер.

Осы шартқа сәйкес жалпы міндеттемелер 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанға төмендегілерді қамтиды:

	2023 ж. 31 желтоқсан.	2022 ж. 31 желтоқсан
Жұмыскерлерге белгіленген төлем көлемі мен өзге ұзақ мерзімді сыйақылармен зейнетақы жоспары сыйақылар бойынша міндеттемелердің ағымдағы құны	734,178	632,341
Мерзімі жыл бойы өтелетін міндеттеме	(124,357)	(73,748)
Мерзімі жыл өткен соң өтелетін міндеттеме	609,821	558,593

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша міндеттемелердің ағымдағы мәнінің қозғалысы төмендегідей көрсетілген:

	2023 ж.	2022 ж.
Жыл басындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	632,341	596,324
Қызметтердің ағымдағы құны	26,832	27,127
Сыйақы құны	67,028	62,018
Өзге жиынтық табыста танылған актуарлық қайта бағалау	52,204	(13,943)
Жыл бойы жүргізілген төлем	(44,227)	(38,828)
Бір жыл кіріс пен шығыннан мойындалған актуарлық шығын	-	(447)
Міндеттемелердің жыл аяғындағы жалпы сомасы	734,178	632,341

31 желтоқсанда аяқталған жылы кірістер мен шығындарда мойындалған төлем көлемдері белгіленген және өзге ұзақ мерзімді сыйақысымен зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелер сомасының барлығы төмендегідей көрсетілген:

	2023 ж.	2022 ж.
Сатылған тауарлар, жұмыстар мен қызметтердің өзіндік құны	79,744	74,827
Әкімшілік шығындар	14,116	13,961
	93,860	88,788

Компания міндеттемелерін есептеу өлім-жітім деңгейі жөнінде жарияланатын статистикалық мәліметтер, сондай ақ Компанияның жұмыскерлері мен зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы және еңбек өтілі жөніндегі мәліметтер және қызметкер санының өзгеруі жөніндегі статистика негізінде дайындалған. Қаржылық жағдай туралы есеп жасалған күнге өзге негізгі көрсеткіштер төмендегідей көрсетілген:

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
Дисконттау мөлшерлемесі	11.91%	10.6%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсімі	5.2%	4.1%
Болашақта ең төменгі жалақының күтілетін жылдық өсімі	6.6%	4.9%
<i>Зейнетке шыққан бұрынғы жұмыскерлер үшін зейнет жасы жеткен соң орташа өмір сүру ұзақтығы (жылдармен)</i>		
Ерлер	14.6	14.3
Әйелдер	18.7	18.4
<i>Жұмыстағы қызметкерлер (болашақ зейнеткерлердің) үшін зейнет жасы жеткен соң өмір сүру ұзақтығы (жылдармен)</i>		
Ерлер	14.6	14.3
Әйелдер	18.7	18.4

Мәліметтер ерлер мен әйелдер үшін зейнет жасы 63 жасқа теңеседі деген болжамға негізделеді. Жұмыскерлер мен зейнеткерлер үшін өлім-жітімнің бір кестесі пайдаланылды (Қазақстан Республикасындағы орташа өмір сүру ұзақтығы туралы мәліметтер негізінде) сондықтан осы екі топ үшін күтілетін өмір сүру ұзақтығы арасында айырмашылықтар жоқ.

Актуарий жүргізген сезімталдықты талдау инфляция деңгейі 1% - ға артқан жағдайда туындайтын қызметкерлерге сыйақы бойынша міндеттемелердің ең жоғары ұлғаюы 8.9% (2022 ж.: 9.2%) құрайтынын көрсетті.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Келтірілген сезімталдықты зейнетақы жоспары бойынша талдау төлем көлемі белгіленген міндеттемелердің нақты өзгеруін көрсетпейді, өйткені көрсеткіштердің жеке өзгеруі мүмкін емес (кейбір көрсеткіштері өзара байланысты).

Сезімталдықты талдау кезінде пайдаланылған әдістер мен көрсеткіштер алдыңғы кезеңде пайдаланылғандардан ерекшеленбейді.

16. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫСТАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 316 ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 101)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші корпоративтік табыс салығы бойынша шығыстар төмендегілерді қамтыды:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Ағымдағы салық бойынша шығыстар	498,710	543,059
Өткен жылдардың ағымдағы табыс салығын түзету	8,238	-
Кейінге қалдырылған салық бойынша (үнемдеу)/шығындар	<u>(241,029)</u>	<u>5,294</u>
Табыс салығы бойынша шығындар жиыны	<u>265,919</u>	<u>548,353</u>

Бухгалтерлік пайдадан бастап табыс салығының нормативтік мөлшерлемесі бойынша салық салынғанша (2023 және 2022 жж. 20%) есептелген табыс салығы бойынша шығындарын 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсанда аяқталған табыс салығы шығындарына салыстыру төмендегідей көрсетілген:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Салық салынғанға дейінгі пайда	3,331,217	2,402,550
Салық мөлшерлемесі	20%	20%
Теориялық корпоративтік табыс салығы	<u>666,243</u>	<u>480,510</u>
Өткен жылдардың ағымдағы табыс салығын түзету	8,238	-
Салық салуға қабылданбайтын шығыстар	34,981	67,843
АЭА-ға кіруге байланысты негізгі құралдардың баланстық құнын түзету	(215,535)	-
Салықтан босатуға байланысты салықты азайту	<u>(228,008)</u>	<u>-</u>
Пайда және шығын туралы есепте көрсетілген корпоративтік табыс салығы	<u>265,919</u>	<u>548,353</u>

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Қаржылық жағдайы туралы тиісті есепті жасалатын күнін қолданыстағы белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану көмегімен қаржылық жағдай есебінде көрсетілген сомалар мен міндеттемелерді, активтерді есептеуге арналған негіз аралығындағы уақытша айырмаға есептелген кейінге қалдырылған салық төмендегілерді қамтиды:

	2023 ж. 1 қаңтарға	Пайда мен шығын туралы есепте көрсетілген	2023 ж. 31 желтоқсанға
Кейінге қалдырылған салық активтері			
Облигациялар бойынша дисконт	109,275	(5,235)	104,040
Дебиторлық берешектегі резерв	32,621	(7,060)	25,561
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	20,963	571	21,534
Сыйлықақылар бойынша есептелген міндеттемелер	62,688	(31,026)	31,662
Өтімсіз және ескірген тауар-материалдық қорлар бойынша резерв	721	(41)	680
Өзгелер	834	(500)	334
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(3,949,544)	284,320	(3,665,224)
	<u>(3,722,442)</u>	<u>241,029</u>	<u>(3,481,413)</u>

	2022 ж. 1 қаңтарға	Пайда мен шығын туралы есепте көрсетілген	2022 ж. 31 желтоқсанға
Кейінге қалдырылған салық активтері			
Ауысқан салық шығындары	862	(862)	-
Облигациялар бойынша дисконт	133,523	(24,248)	109,275
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	38,584	(5,963)	32,621
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	15,718	5,245	20,963
Есептелген міндеттемелер	62,728	(40)	62,688
Өтімсіз және ескірген тауар-материалдық қорлар бойынша резерв	1,120	(399)	721
Өзгелер	1,409	(575)	834
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері			
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтер	(3,971,092)	21,548	(3,949,544)
	<u>(3,717,148)</u>	<u>(5,294)</u>	<u>(3,722,442)</u>

17. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ ЖОЛ КОДЫ 410)

	Жай акциялар саны, дана	Жарғылық капитал, мың теңге
2023 ж 31 желтоқсанға	25,479,890	25,479,890
2022ж. 31 желтоқсанға	25,479,890	25,479,890

Номиналдық құны 1,000 теңге болатын әрбір толық төленген жай акция дивиденд алу құқығына ие, Компания таратылған жағдайда оның мүлігінің бір бөлігіне құқық береді және Компания акциялары мен акцияларына айырбасталатын өзге де бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына ие.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

2023 ж. 3 шілдеде Компания акциялар пакетін сенімді басқарушы «ҚТЖ» ҰК» АҚ 2022 ж. 741,679 мың теңге дивиденд жариялады. 2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша дивидендтер бойынша міндеттемелер төленген.

2022 ж. дивидендтер жарияланбады және төленбеді.

18. ТАУАРЛАРДЫ, ЖҰМЫСТАРДЫ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТТЕРДІ САТУДАН ТҮСЕТІН ТҮСІМ (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 010)

Компания Каспий теңізінің жағалауында орналасқан Ақтау қ. мен Баутино кентіндегі екі теңіз портын пайдаланады. 31 желтоқсанда аяқталған жылғы түсім келесі түрде берілген:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Сатып алушылармен жасалған шарттардың түсімі:		
Жүктерді ауыстырып тиеу	6,497,431	5,971,784
Жүк операцияларын жүргізу үшін кемелің теңіз портына кіруі кезіндегі қызметтер (кеме кіруі)	2,906,116	2,103,496
Сүйреткіштер және басқа жүзбелі құралдарды пайдалану	991,678	870,320
Жүктерді сақтау	331,933	311,411
Өзгелер	467,227	413,751
	<u>11,194,385</u>	<u>9,670,762</u>

Кеме кіру кезіндегі қызметтеріге Баутино порты бойынша, 31 желтоқсанда аяқталған 2023 және 2022 жж. сәйкесінше 115,189 мың теңге және 174,652 мың теңге кіріс кіреді.

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда, жүктерді ауыстырып тиеу бойынша түсімдер:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	3,859,775	2,629,453
Өзге бас жүктерді ауыстырып тиеу	1,220,483	2,096,177
Металды ауыстырып тиеу	558,699	447,267
Астықты ауыстырып тиеу	290,122	789,233
Өзге жүктерді ауыстырып тиеу	568,352	9,654
	<u>6,497,431</u>	<u>5,971,784</u>

19. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 011)

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлердің шығындары	3,970,249	3,207,144
Тозу және амортизация	955,418	924,286
Жендеу және қызмет көрсету	401,771	284,817
Материалдар мен қорлар	206,603	146,512
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	176,175	117,125
Күзет қызметтері	148,437	121,223
Отын, ЖЖМ	143,582	132,731
Салықтар	137,162	365,727
Еңбек қызметі аяқталған кездегі жұмыскерлерге сыйақылар беру бойынша шығындар	79,744	74,827
Электр энергиясы	77,107	69,924
Өзгелер	153,814	140,129
	<u>6,450,062</u>	<u>5,584,445</u>

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

31 желтоқсанда аяқталған жылдағы қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлердің шығындарына төмендегілер кіреді:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Қызметкерлер шығындары	3,578,665	2,770,341
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	434,305	356,062
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша резервті (қалпына келтіру)/есептеу	(44,374)	57,747
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті есептеу	<u>1,653</u>	<u>22,994</u>
	<u>3,970,249</u>	<u>3,207,144</u>

20. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 014)

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Қысқа мерзімді резервтерді қоса қызметкерлердің шығындары	741,518	586,989
Салықтар	172,246	308,965
ТЭН әзірлеу және түзету жөніндегі қызметтер	149,310	-
Мерекелік және мәдени-көпшілік шараларын өткізу шығындары	61,066	19,640
Тозу және амортизация	58,625	56,473
Іссапарлық және өкілдік шығындар	37,140	46,460
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	35,555	34,275
Еңбек қызметі аяқталған кездегі жұмыскерлерге сыйақылар бойынша шығындар	14,116	13,961
Материалдар	7,319	11,589
Өзгелер	<u>213,456</u>	<u>204,125</u>
	<u>1,490,351</u>	<u>1,282,477</u>

31 желтоқсанда аяқталған жылғы қызметкерлер шығындарына, қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, келесілер кіреді:

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Қызметкерлерге шығындары	633,478	516,901
Әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар	70,730	62,355
Жұмыскерлерге жыл қорытындысы бойынша сыйақы беру бойынша резерв	36,109	4,501
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті есептеу	<u>1,201</u>	<u>3,232</u>
	<u>741,518</u>	<u>586,989</u>

21. ҚАРЖЫЛЫҚ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТЕГІ ЖОЛ КОДЫ 021 ЖӘНЕ 022)

	<u>2023 ж.</u>	<u>2022 ж.</u>
Қаржылық табыстар		
Депозиттер бойынша пайыздық табыстар	501,062	221,788
Облигациялар бойынша пайыздық табыстар	26,175	121,242
Өзге қаржылық табыстар	56,017	28,988
	<u>583,254</u>	<u>372,018</u>

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Қаржылық шығыстар	2023 ж.	2022 ж.
Алынған қарыздардың пайыздары бойынша шығындар	395,414	480,043
Өзге қаржылық шығындар	3,573	5,639
	398,989	485,682
Ұзақ мерзімді қаржы активтері бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резерв	33,788	53,844
Сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар резерві/(резервті қалпына келтіру)	29,401	(42,166)
Жалға алу бойынша сауда дебиторлық берешек бойынша күтілетін несиелік шығындар (резервті қалпына келтіру)/резерві	(3,945)	1,656
Өзге қаржылық шығындар	(12,931)	12,199
	46,313	25,533
	445,302	511,215

22. ӨЗГЕ КІРІСТЕР МЕН ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕПТІҢ 024 ЖӘНЕ 025-ЖОЛДАРЫНЫҢ КОДТАРЫ)

Өзге кірістер	2023 ж.	2022 ж.
Бағамдық айырмашылықтан түсетін кірістер	466,051	375,308
Өзге кірістер	19,679	99,995
	485,730	475,303
Өзге шығыстар	2023 ж.	2022 ж.
Бағалау міндеттемелері (13-ескерту)	-	424,230
Бағамдық айырмашылықтан шығындар	522,786	311,882
Өзге қаржылық шығындар	23,651	1,284
	546,437	737,396

23. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Осы қаржылық есептің мақсаттары үшін, тараптар, егер тараптардың біреуі екінші тарапқа бақылау жасау мүмкіндігіне ие болса немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдау кезінде екінші тарапқа маңызды әсер ете алатын мүмкіндігі болса, байланыстырылған деп қарастырылады. Сондай ақ, Компаниямен бірге жалпы бақылауда болатын тараптар да байланысты деп есептеледі. Байланысты тараптардың мүмкін болатын қатынастарын қарастыру кезінде кез келген жағдайда тек жай ғана құқықтық формасын қарап қоймастан, қарым-қатынастарының мәніне де назар аударылады.

Байланысты тараптар, байланыссыз тараптармен жасай алмайтын мәмілелерді жасай алады, және байланысты тараптар арасындағы мәмілелер байланыспаған тараптармен жасалған мәмілелердегідей шарттарда, жағдайларда немесе сомада жасалмауы мүмкін.

Келесі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған 2023 және 2022 жж. байланысты тараптармен жасалған мәмілелердің жалпы сомасы және 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептеулердің сальдосы сәйкесінше көрсетілген.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

31 желтоқсанда өзара есептесулер бойынша қалдықтар:

		Акционердің тобына кіретін компаниялар	Өзге байланысты тараптар	Жиыны
Тауарлар мен қызметтерге дебиторлық берешек	2023 ж.	7,753	1,237	8,990
	2022 ж.	7,696	22,685	30,381
Ұзақ мерзімді активтерге, тауарлар мен қызметтерге кредиторлық берешек	2023 ж.	238	1,755	1,993
	2022 ж.	154	1,888	2,042
Алынған аванстар	2023 ж.	2,857	169,813	172,670
	2022 ж.	-	137,125	137,125
Қарыздар (11-ескерту)	2023 ж.	-	3,515,675	3,515,675
	2022 ж.	-	6,309,094	6,309,094
Банк шоттарындағы қалдықтар	2023 ж.	-	201,763	201,763
	2022 ж.	-	207,992	207,992
Ұзақ мерзімді қаржы активтері (8-ескерту)	2023 ж.	-	2,018,587	2,018,587
	2022 ж.	-	2,018,587	2,018,587

31 желтоқсанда аяқталған жылға байланысты тараптармен жасалған мәмілелер:

		Акционердің тобына кіретін компаниялар	Өзге байланысты тараптар	Қорытынды
Тауарлар мен қызметтерді сату	2023 ж.	376,787	2,274,470	2,651,257
	2022 ж.	982,663	419,249	1,401,912
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу	2023 ж.	2,379	28,549	30,928
	2022 ж.	3,033	16,299	19,332
Қарыздарды өтеу	2023 ж.	-	3,185,625	3,185,625
	2022 ж.	-	1,565,984	1,565,984
Дивидендтер төлеу	2023 ж.	741,679	-	741,679
	2022 ж.	-	-	-
Қаржылық шығыстар	2023 ж.	-	395,414	395,414
	2022 ж.	-	480,043	480,043

Жылдық қаржылық есептілік нысандарын дайындау мақсатында, Директорлар кеңесінің мүшелері және «Ақтау теңіз сауда порты» ұлттық компаниясы» акционерлік қоғамының Басқарма мүшелері, сонымен бірге Компания басшылығы негізгі басқарушы қызметкерлерге жатқызылған. Негізгі басқарушы қызметкерлерге берілетін сыйақыларға келесілер жатады:

	2023 ж.	2022 ж.
Сыйақылар мен бонустар	58,201	91,414
Жалақы	45,338	46,011
Әлеуметтік салық	8,762	12,157
Жеке табыс салығы	9,651	6,847
Зейнетақы аударымдары	5,380	4,392
Әлеуметтік аударымдар	535	611
	127,867	161,432

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

---

24. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫМЕН БАЙЛАНЫСТЫ ТӘУЕКЕЛДЕР

Компанияның қаржы құралдарына ақша қаражаты және оның баламалары (5-ескерту), оның ішінде, пайдаланылуы шектеулі ақша қаражаты, сауда және басқа дебиторлық берешек, борыштық құралдарға (облигациялар) инвестициялар (7-ескерту), алынған несиелер (11-ескерту), амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын сауда және басқа кредиторлық берешек, әділ құны бойынша өзге жиынтық кіріс құрамында есепке алынатын үлестік құралдарға инвестициялар (8-ескерту) кіреді.

Компания оның қызметіне қатысы бар қаржы тәуекелдерін, тәуекелдер болуы ықтималдығына және оның болжанатын әсеріне талдау жүргізілген ішкі есептер арқылы бақылап, басқарады. Аталған тәуекелдер нарықтық тәуекелден (соның ішінде валюталық тәуекел және пайыздық мөлшерлеменің ауытқуы салдарынан өзгеретін әділ құн тәуекелі), несиелік тәуекелден, өтімділік тәуекелінен тұрады. Алайда, Компанияның барлық Қарыздары тіркелген пайыздық мөлшерлемемен болғандықтан, пайыздық мөлшерлемеге қатысты тәуекел мардымсыз болып есептелінеді. Көрсетілген Компанияның тәуекелдерді басқару саясатының сипаттамасы төменде келтірілген.

Капиталды басқаруға қатысты тәуекелдер

Қарыз бен капиталды оңтайландыру арқылы Акционерге кірісті барынша ұлғайтқан жағдайда Компания үздіксіз жұмыс жасайтын кәсіпорын ретінде өз қызметін жалғастыра алатындығына көз жеткізгісі келетіндіктен, Компания капитал жеткіліксіздігі тәуекелін басқарады. Компанияның жалпы стратегиясы 2022 ж. салыстырғанда өзгерген жоқ.

Компания капиталының құрылымы таза қарыз қаражатынан (5-ескертудегі ақша қаражаты мен оның баламаларын алып тастағандағы 11-ескертуде қаралған Қарыздар) және Компания капиталынан (акционерлік капитал мен өтелмеген залалды қоса алғанда) тұрады. Компания капиталының ең төменгі мөлшеріне міндетті талаптар қойылмаған.

Өтімділік тәуекелі

Компания, өтеу мерзімі басталған кезде, өзінің қаржылық міндеттерін орындауға қабілетсіз болу ықтималынан тұратын, өтімділік тәуекеліне ұшырауы мүмкін. Компанияның өтімділікті басқару тәсілі, оның беделіне нұқсан келтіретін немесе жоғары шығындарға жол беретін тәуекелсіз, күрделі қаржылық жағдайларда және қалыпты жағдайларда, өз міндеттемелерін мерзімінде өтеуге жеткілікті өтімді құралдардың Компанияда тұрақты болуын мүмкіндігінше қамтамасыз ету болып табылады. Компания, жеткілікті резервтерді сақтау, күтілетін және нақты ақша ағымдарына тұрақты мониторинг жасау және қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін өтеу мерзімін үйлестіру есебінен өтімділік тәуекеліне бақылау жүргізеді.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Төмендегі кестелерде Компанияның белгіленген өтеу мерзімімен туынды емес қаржы құралдарын өтеудің, шарт бойынша көрсетілген мерзімдері туралы нақты деректер берілген. Деректер, өтеу туралы талаптарды ұсынуудың ең төменгі мерзімдеріне қарай, Компанияның қаржылық есептілігі бойынша ақша қаражаттарының дисконтталмаған ағымының негізінде берілген. Кестеде міндеттемелердің пайыздық төлемдері бойынша, сондай ақ негізгі сомасы бойынша ақша ағымдары көрсетілген. Өтеудің шарт бойынша көрсетілген мерзімі, Компаниядан төлемді талап ете алатын ең ерте мерзімі ретінде белгіленген.

	1 жылға дейін	1 жылдан 2 жылға дейін	2 жылдан 3 жылға дейін	3 жылдан 4 жылға дейін	4 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан жоғары	Жиыны
2023 ж.							
31 желтоқсан							
Қарыздар	732,983	702,684	2,504,096	-	-	-	3,939,763
Сауда кредиторлық берешек	384,390	-	-	-	-	-	384,390
Ағымдағы өзге міндеттемелер	423,997	-	-	-	-	-	423,997
	1,541,370	702,684	2,504,096	-	-	-	4,748,150
2022 ж.							
31 желтоқсан							
Қарыздар	1,667,955	1,579,987	1,492,019	2,504,096	-	-	7,244,057
Сауда кредиторлық берешек	270,142	-	-	-	-	-	270,142
Ағымдағы өзге міндеттемелер	462,593	-	-	-	-	-	462,593
	2,400,690	1,579,987	1,492,019	2,504,096	-	-	7,976,792

Келесі кестеде Компанияның қаржы активтері бойынша күтілетін өтеу мерзімі көрсетілген:

	1 жылға дейін	1 жылдан жоғары	Анықталмаған ¹	Жиыны
2023 ж. 31 желтоқсан				
Өзге қаржы активтері	-	3,572	-	3,572
Ақша қаражаты және оның баламалары	2,532,976	-	128	2,533,104
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	204,132	-	17	204,149
Ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	792,076	294,634	1,086,710
Сауда дебиторлық берешек	97,738	-	-	97,738
	2,834,846	795,648	294,779	3,925,273
2022 ж. 31 желтоқсан				
Өзге қаржы активтері	-	4,850	-	4,850
Ақша қаражаты және оның баламалары	3,437,848	-	178	3,438,026
Пайдаланылуы шектелген ақша қаражаты	210,353	-	17	210,370
Ұзақ мерзімді қаржы активтері	-	819,710	260,846	1,080,556
Сауда дебиторлық берешек	156,973	-	-	156,973
	3,805,174	824,560	261,041	4,890,775

¹ Белгіленбеген төлем мерзімі күтілетін несиелік шығындар есептелген соманы білдіреді.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Валюталық тәуекел

Компания теңгеден басқа валютада көрсетілген сатып алу және түсімдерге қатысты валюталық тәуекелдің әсеріне ұшырауы мүмкін. Негізінен валюталық тәуекел АҚШ долларымен және еуромен жасалатын операцияларда туындайды. Компания валюта бағамының өзгеру үрдісіне үнемі талдау жасап отырады.

Қаржы құралдарының номиналдық құнына қарай белгіленген Компанияның валюталық тәуекелінің мөлшері келесілерді құрайды:

	2023 ж. 31 желтоқсан	2022 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	1,195,625	1,046,549
Еуро	604,552	-
	<u>1,800,177</u>	<u>1,046,549</u>

2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теңгеге қатысты АҚШ доллары бағамының өсуі немесе төмендеуі, барлық басқа айнымалыларды өзгеріссіз сақтай отырып, қаржылық нәтиженің төменде көрсетілген сомаларға өзгеруіне әкеп соқтырар еді. Талдау жүргізу кезінде, барлық басқа айнымалылар, соның ішінде пайыздық мөлшерлемелер, өзгерусіз қалады деп болжанды:

	2023 ж. 31 желтоқсан		2022 ж. 31 желтоқсан	
	Өсуі/ (Төмендеуі)	Салық салғанға дейінгі кіріске әсері	Өсуі/ (Төмендеуі)	Салық салғанға дейінгі кіріске әсері
АҚШ доллары	1.20% (1.20%)	14,347 (14,347)	5,91% (5,91%)	61,851 (61,851)
Еуро	1.20% (1.20%)	7,255 (7,255)	-	-

Несиелік тәуекел

Несиелік тәуекел дегеніміз клиент немесе контрагент қаржы құралы бойынша өзінің шарттық міндеттемелерін орындамаған жағдайда Компания үшін қаржылық шығындарға әкелу тәуекелін білдіреді және негізінен, Компанияның ақша қаражаттары және оның баламаларынан, қаржылық дебиторлық берешектен, құнды қағаздарға инвестицияларынан пайда болады.

Компанияның қаржы құралдарымен жасалған шарт міндеттемелерін контрагенттердің орындамауының нәтижесінде туындаған несиелік тәуекел әдетте осы контрагенттердің алдында Компанияның міндеттемелерінен асып түсетін міндеттемелер мөлшерінің сомасымен (болған жағдайда) шектеледі. Компанияның саясаты несиеге қабілетті контрагенттер қатарымен қаржы құралдарымен операциялар жүргізуді қарастырады. Несиелік тәуекелге ұшыраудың ең жоғарғы мөлшері әрбір қаржы активінің теңгерімдік құнына тең.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (мың теңге)

Компания, оның тәуекелінің ең жоғарғы мөлшері облигациялар сомасымен, сауда дебиторлық берешекпен және ақша қаражаттары мен оның баламаларының (есептік күні көрсетілген құнсыздану резервтерін алып тастағанда) сомасымен көрсетіледі деп есептейді.

Несиелік тәуекелдің шоғырлануы, экономикалық жағдайлар немесе басқа міндеттемелердің өзгеруі өз міндеттемелерін орындау қабілетіне әсер ете алады деп күтуге негіз бар, бір сатып алушы немесе банктің, немесе жұмыс шарттары ұқсас сатып алушылар тобының қарызының бірнеше мөлшері болған кезде туындауы мүмкін.

Компания негізінен, алдын ала төлем бойынша клиенттерге қызмет көрсетеді және бұл несие тәуекелін төмендетеді.

Келесі кестеде «Standard and Poor's» және «Moody's investors Service» несиелік рейтингтерін пайдалану арқылы есептік күнгі банктердегі ақша қаражаттары мен олардың баламалары және басқа қаржы активтерінің сальдосы көрсетілген:

Атауы	2023 ж.	2022 ж.	2023 ж.	2022 ж.
	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан	31 желтоқсан
«Қазақстан Халық банкі» АҚ	Ваа2/тұрақты	Ваа2/тұрақты	2,268,533	3,456,213
«Fortebank» АҚ	ВВ3/тұрақты	-	276,417	-
«Қазақстанның даму банкі» АҚ	ВВВ2/тұрақты	ВВВ2/тұрақты	201,763	207,992
			<u>2,746,713</u>	<u>3,664,205</u>
Минус: резерв			(155)	(208)
Ақша қаражаты мен оның баламалары және пайдалануда шектелген ақша қаражатының жиыны			<u>2,746,558</u>	<u>3,663,997</u>
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	В1/тұрақты	В1/тұрақты	250,727	224,552
Минус: резерв			(57,640)	(46,092)
Өзге қаржы активтерінің жиыны			<u>193,087</u>	<u>178,460</u>
			<u>2,939,645</u>	<u>3,842,457</u>

25. Әділ құн

Компанияның әділ құны бойынша тұрақты түрде бағаланбайтын (бірақ әділ құны міндетті түрде көрсетілетін) қаржылық активтері мен қаржылық міндеттемелерінің әділ құны, әділ құн бойынша есептелетін үлестік инвестицияларды қоспағанда

ХҚЕС сәйкес әділ құн бағалау күні, активтерді сату кезінде алынуы мүмкін бағаны есепке ала отырып немесе нарыққа қатысушылар арасында қарапайым мәмілелер шеңберінде міндеттемелерді беру кезінде төленетін бағаны есепке ала отырып анықталады.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Кестеде осы қаржылық міндеттеменің (атап айтқанда бағалаудың қолданыстағы әдістемесі және бастапқы деректер) әділ құнының қалай анықталуына қатысты ақпараттар берілген.

	2023 ж. 31 желтоқсан					
	Келесілерді қолдану арқылы әділ құн бойынша бағалау					
	Теңгерімдік құн	Жиыны	Белсенді нарықтағы баға белгіленімі (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайтын бастапқы деректер (3-деңгей)	Бағалау әдістемелері және бастапқы түйін деректер
Қаржы активтері:						
«Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС инвестициялары	2,018,587	2,018,587	-	-	2,018,587	Бастапқы құн
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің сомасын қоса алғанда	835,983	459,543	-	-	459,543	18.0% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің сомасын қоса алғанда	250,727	210,424	-	210,424	-	13.9% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Өзге ұзақ мерзімді қаржы активтері	3,572	3,572	-	3,572	-	Ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Қаржылық міндеттемелер:						
Қарыздар	3,515,675	2,987,369	-	2,987,369	-	20.7% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

	Теңгерімдік құн	2022 ж. 31 желтоқсан				
		Келесілерді қолдану арқылы әділ құн бойынша бағалау				
		Жиыны	Белсенді нарықтағы баға белгіленімі (1-деңгей)	Маңызды бақыланатын бастапқы деректер (2-деңгей)	Маңызды бақыланбайты н бастапқы деректер (3-деңгей)	БАҒАЛАУ әдістемелері және бастапқы түйін деректер
Қаржы активтері:						
«Ақтау солтүстік теңіз терминалы» ЖШС инвестициялары	2,018,587	2,018,587	-	-	2,018,587	Бастапқы құн
«DSFK (ДСФК) арнайы қаржы компаниясы» ЖШС облигациялары, күтілетін несиелік шығындар резервінің	856,004	832,866	-	-	832,866	12.0% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы
«First Heartland Jusan Bank» АҚ облигациялары, күтілетін несиелік	224,552	226,471	-	226,471		12.0% мөлшерлеме бойынша ақша қаражатының
Өзге ұзақ мерзімді қаржы активтері	4,850	4,850	-	4,850		Ақша қаражатының дисконтталған ағымы
Қаржылық міндеттемелер:						
Қарыздар	6,309,094	5,165,180	-	5,165,180		Ақша қаражатының дисконтталған ағымы

Қаржы активтері мен қаржылық міндеттемелерінің әділ құны 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша, ақша қаражаты мен оның баламаларының, өзге де қысқа мерзімді қаржы активтерінің, дебиторлық және кредиторлық берешектің теңгерім құны шамамен әділ құнына тең.

26. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Капиталдық негіздегі шарттық міндеттемелер

2023 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның 512,752 мың теңге сомасындағы шарттық капиталдық міндеттемелері болды (2022 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге).

Сот процесстері

Басшылықтың пікірі бойынша, есептелмеген немесе осы қаржы есебінде ашылмаған Компанияның жұмыс қорытындылары немесе қаржылық жағдайына мейлінше теріс әсерін тигізуі мүмкін сот талқылаулары немесе шешілмеген талап арыздары жоқ.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)

Салық салу

Қазақстанның салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа болып табылады және заңнамадағы салықтар мен жиі өзгерістер, ресми анықтамалар мен сот шешімдерінде сипатталады. Маңызды айыппұлдар салуға, өсімпұлдар есептеуге және өтеп алуға құқы бар бірқатар реттеуші органдар тарапынан салықтарға тексеру жүргізіледі. Салық кезеңі салық органдары тарапынан бес күнтізбелік жыл ішінде ашық қалдырылады, алайда кейбір жағдайларда салық кезеңі көрсетілген кезеңнен артық уақытқа ашық болуы мүмкін. Қазақстанның әртүрлі заңнамалық актілері мен нормалары барлық кезде нақты дәлме-дәл бола бермейді және олардың түсіндіру Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жергілікті салық инспекторларының пікірлеріне байланысты. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлердің айырмашылықтарының болуы жиі орын алады.

Санкцияларға өсімпұлдар мен айыппұлдардың даулы сомасын тәркілеу кіреді. Қазақстан заңдары, жарлықтары мен стандарттарының өтініш берілген және анықталған бұзушылықтарына қатысты айыппұлдар мен өсімпұлдарды есептеудің қазіргі режимі өте қатал. Санкцияларға әрбір бұзушылық күн үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген қайта қаржыландырудың 1.25 еселенген ресми мөлшерлемесі көлемінде өсімпұл және даулы соманы (валюта заңнамасын бұзғаны үшін) тәркілеу кіреді. Айыппұл мөлшерлемесі есептелген салықтың сомасының 50% құрайды. Нәтижесінде өсімпұлдар мен айыппұлдар кез келген дұрыс емес есептелген салық сомасынан бірнеше есе артық сомаға алып келуі мүмкін.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұлдардың және өсімпұлдардың әлеуетті сомасы 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы шығыстар сомасынан асып кетуі мүмкін. Қандай да бір мәлімделмеген шағым сомасын немесе жағымсыз нәтиженің ықтималдығын анықтау іс жүзінде мүмкін емес.

Компания басшылығы Қазақстан Республикасының тиісті заңнамасын Компания дұрыс түсінеді және салық позициясы расталады деп есептейді. Алайда, салық органдары Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасына сәйкес басқа позицияны ұстануы мүмкін, бұл Компанияның қаржылық есептілігіне елеулі әсер етуі мүмкін.

Қоршаған орта мәселелері

2022 ж. 1 шілдеден бастап Қазақстан Республикасының жаңа экологиялық кодексі ("Кодекс") күшіне енді. Бұл Кодексте кәсіпорындар қызметіне экологиялық залалдың салдарын азайтуға және/немесе қоршаған ортаны бастапқы қалпына келтіруге бағытталған бірқатар принциптер бар. Қоршаған ортаға теріс әсер ету деңгейі мен тәуекеліне байланысты объектілер төрт санатқа жіктеледі, мұнда қоршаған ортаға айтарлықтай теріс әсер ететін объектілер 1-санатқа жатады.

Қазақстан Республикасының өзгертілген Экологиялық кодексіне және уәкілетті органдардың шешіміне сәйкес Ақтау қаласындағы компанияның негізгі құралдарының объектілері 2 – санатқа, ал Баутино жүк ауданындағы объектілер 3-санатқа жатқызылды. Компания басшылығы компанияның ғимараттары мен құрылыстары қоршаған ортаға теріс әсер етпейді деп санайды. Тиісінше, 2023 және 2022 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша теріс әсердің салдарын жоюға міндеттемелерді есептеу қажет емес.

«АҚТАУ ТЕҢІЗ САУДА ПОРТЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

**2023 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(мың теңге)**

Компания басшылығы қазіргі уақытта қоршаған орта, денсаулық және еңбек қауіпсіздігі мәселелері бойынша барлық қолданыстағы заңдар мен ережелерді сақтайды деп санайды. Алайда, бұл заңдар мен ережелер болашақта өзгеруі мүмкін. Компания қоршаған ортаны қорғау, денсаулық және еңбек қауіпсіздігі жөніндегі заңдар мен нормативтік актілердің өзгеру мерзімдері мен дәрежесіналдын ала анықтай алмайды. Мұндай өзгерістер болған жағдайда, компаниядан қатаң талаптарға сай болу үшін технологияны жаңарту талап етілуі мүмкін.

27. ЕСЕПТІ КҮННЕН КЕЙІНГІ ОҚИҒАЛАР

7-ескертуде ашылған оқиғалардан басқа, 2023 ж. 31 желтоқсандағы есепті күннен кейін және осы жылдық қаржылық есептілік нысандарын бекітілген күнге дейін болған, ұсынылған жылдық қаржылық есептілік нысандарын көрсетілуі немесе ашылуы тиіс әсерлері жоқ.

28. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫН БЕКІТУ

2023 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдық қаржылық есептілік нысандарын Компания басшылығы 2024 ж. 20 наурызда бекітті.

Компания басшылығы атынан:

И. Гончаров
Экономика және қаржы жөніндегі
вице-президенттің м.а.

2024 ж. 20 наурыз
Ақтау қ. Қазақстан Республикасы

В. Фролова
Бас бухгалтердің - Бухгалтерлік есеп және
есептілік департаменті директорының м.а.